

Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor
Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor
Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor
Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor
Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor
Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor
Monitor Arbeidsongevallen
2023 Monitor Arbeidsongevallen
Arbeidsongevallen 2023 Monitor

Nederlandse Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Monitor Arbeidsongevallen 2023

Inhoud

Samenvatting en conclusies	3
Inleiding	5
1 Afgeronde ongevalsonderzoeken in 2023	6
1.1 Kenmerken van bedrijven	7
1.2 Kenmerken van ongevallen	8
1.3 Kenmerken van de slachtoffers	9
1.4 Overtredingen en boetes	10
2 Arbeidsmigranten in de RNI	12
2.1 Inleiding	12
2.2 Ongevalscijfers	14
2.3 Kenmerken	15
2.3.1 <i>Ongevalstypen</i>	15
2.3.2 <i>Letsel</i>	17
2.3.3 <i>Overtredingen en boetes</i>	17
2.3.4 <i>Leeftijd</i>	18
2.3.5 <i>Duur dienstverband</i>	18
2.3.6 <i>Type dienstverband</i>	19
2.3.7 <i>Nationaliteit</i>	20
2.3.8 <i>Sector</i>	20
2.4 Conclusie	23
Bijlage I Slachtoffers van arbeidsongevallen in 2019-2023 (afgesloten zaken) naar verschillende kenmerken	24
Bijlage II Slachtoffers van DODELIJKE arbeidsongevallen in 2019-2023 (afgesloten zaken) naar verschillende kenmerken	27
Bijlage III Slachtoffers van arbeidsongevallen in 2019-2023 (afgesloten zaken) naar tweecijferige SBI-code	30
Bijlage IV Methodologische verantwoording	36

Samenvatting en conclusies

De Nederlandse Arbeidsinspectie wil arbeidsongevallen voorkomen. Daarvoor gebruikt zij de informatie die inspecteurs verzamelen bij ongevalsonderzoeken. Op basis hiervan maakt de Inspectie informatieproducten over de kenmerken van ongevallen, die gebruikt worden voor interventies om de arbeidsveiligheid te vergroten.

Een van die informatieproducten is deze jaarlijkse Monitor Arbeidsongevallen. Hiermee geeft de Arbeidsinspectie inzicht in de afgeronde ongevalsonderzoeken. In deze rapportage staan aantallen, trends en achtergrondkenmerken van bedrijven en slachtoffers. De cijfermatige overzichten in de bijlagen worden gebruikt voor gesprekken over arbeidsveiligheid met branches. Daarnaast draagt de Monitor Arbeidsongevallen bij aan kennis over ongevalstypen en ongevallen onder kwetsbare groepen. Dit jaar gaat bijzondere aandacht uit naar ongevallen met arbeidsmigranten in de Registratie Niet Ingezetenen (hierna: RNI).

Aantal ongevalsonderzoeken

In 2023 rondde de Arbeidsinspectie 2.448 ongevalsonderzoeken af. Daarbij waren 2.386 slachtoffers betrokken¹, waarvan 69 dodelijk. Het gaat om 27 slachtoffers per 100.000 banen. Bij bijna één vijfde van de ongevallen is er blijvend letsel en bij 3% van de ongevallen overlijdt het slachtoffer. De meeste ongevallen per 100.000 banen vinden plaats in de sector Waterbedrijven en afvalbeheer, gevolgd door Bouwnijverheid en Landbouw, bosbouw en visserij. Dit patroon komt overeen met 2022 en eerdere jaren.

Evenals in eerdere jaren is 'Vallen' het meest voorkomende ongevalstype. Kijkend naar alle ongevals-onderzoeken zijn een aantal veelvoorkomende arbeidsmiddelen vorkheftrucks/palletehwagens en allerlei soorten ladders. Verder zijn mannen relatief vaker slachtoffer, ook gecorrigeerd voor sector. Oudere werknemers (55+) zijn ook vaker slachtoffer, maar bijvoorbeeld in de sector Landbouw, bosbouw en visserij zijn juist de jongeren (<25) vaker slachtoffer.

Arbeidsmigranten in de RNI

De Arbeidsinspectie vermoedt dat werknemers uit de groep arbeidsmigranten in de RNI relatief vaak slachtoffer zijn van ongevallen. Arbeidsmigranten doen namelijk vaak ongeschoold, laagbetaald en tijdelijk werk, en dan ook nog in sectoren waar het risico op ongevallen al relatief groot is, zoals de Bouwnijverheid, Landbouw, bosbouw en visserij en Industrie.² Verder is op grond van ervaring de verwachting dat arbeidsmigranten door taal- en cultuurverschillen in sommige gevallen instructies en waarschuwingen mogelijk niet goed begrijpen. Ook kan er sprake zijn van een mogelijke afhankelijkheidsituatie van de werkgever, waardoor zij minder geneigd zullen zijn te klagen over onveilige omstandigheden. Wanneer de werkgever nalatig is de risico's hiervan goed in te schatten en daar maatregelen op te nemen, kunnen deze factoren mogelijk oorzaken zijn van een arbeidsongeval.

De RNI is onder andere bedoeld voor personen die korter dan vier maanden in Nederland verblijven en hier willen werken. Wanneer dit personen met een niet-Nederlandse nationaliteit zijn en zij betrokken zijn bij een arbeidsongeval, worden zij in dit onderzoek beschouwd als arbeidsmigranten

¹ Het aantal ongevalsonderzoeken dat in 2023 is afgerond ligt hoger dan het aantal slachtoffers. Dit kan worden verklaard doordat sommige incidenten bij de Arbeidsinspectie worden gemeld als arbeidsongeval, waarvan later blijkt dat er geen sprake was van een arbeidsongeval, omdat er geen slachtoffers zijn. Denk bijvoorbeeld aan een explosie in een machine, zonder dat hierbij slachtoffers zijn. In het registratiesysteem van de Arbeidsinspectie staan dit soort zaken aangemerkt als ongevalsaken. Daarom worden dit soort zaken ook meegenomen in de cijfers die in dit rapport gepubliceerd worden.

² ABU/NBBU (2023). Arbeidsmigranten in Nederland 2023. Geraadpleegd via [ABU_NBBU_Factsheet_Arbeidsmigranten_2023_A3_08.indd](#)

in de RNI. In dit onderzoek is dan ook geselecteerd op deze twee kenmerken: niet-Nederlanderschap³ en registratie in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres op het moment van het ongeval. Ongevallen met deze groep zijn vergeleken met ongevallen van de groep andere slachtoffers (hierna: de restgroep), waar Nederlandse werknemers bij zitten, en ook arbeidsmigranten die wél ingeschreven staan bij een gemeente.

Er vinden relatief veel ongevallen plaats met arbeidsmigranten in de RNI. Het aantal ongevallen per 100.000 banen bedraagt namelijk 37, waar dit bij de restgroep 26 is. Daar komt nog bij dat het bij arbeidsmigranten in de RNI ook iets vaker gaat om ernstige ongevallen. Dat is te zien aan het hogere overlijdenspercentage bij die groep: van alle ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI (N=208) overlijdt 4%, bij de restgroep 2%. Ook wordt er bij de onderzoeken van ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI vaker een boete opgelegd dan bij de restgroep (82% t.o.v. 75%). De resultaten wijzen verder uit dat ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI vaker plaatsvinden in de Industrie (met name vervaardiging van metalen constructies en slachterijen) en de Landbouw, bosbouw en visserij. Slachtoffers uit de groep arbeidsmigranten in de RNI zijn vaker uitzendkracht, jongere en erg kort in dienst op het moment dat het ongeval plaatsvindt.

³ De grondslag om de nationaliteit van de slachtoffers van arbeidsongevallen te verwerken is gelegen in artikel 6, eerste lid, onder e, van de AVG. De noodzaak voor het verwerken van de nationaliteit (in de zin van staatsburgerschap) door de Nederlandse Arbeidsinspectie in deze situatie is gelegen in het feit dat de Arbeidsinspectie een expliciete wettelijke taak dan wel een taak van algemeen belang tot integrale samenwerking heeft in de bestrijding van misstanden waarbij burgers van anderen EU-lidstaten en daarmee burgers van de Europese Unie of arbeidsmigranten van buiten de EU betrokken zijn.

Inleiding

Aanleiding

Veilig kunnen werken is van groot belang. Veel werkgevers spannen zich hiervoor in door risico's te inventariseren en maatregelen te nemen. Ook werkenden dragen een deel van de verantwoordelijkheid voor de veiligheid op de werkvloer. Zij moeten zorgen voor hun eigen veiligheid en die van anderen. Dit doen ze door kennis uit hun opleiding en instructies toe te passen, en hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste manier te gebruiken.

Desondanks gebeuren er ongevallen op de werkvloer. Werkgevers zijn verplicht om arbeidsongevallen met blijvend letsel, ziekenhuisopname of dodelijke afloop direct te melden aan de Arbeidsinspectie.⁴ Jaarlijks ontvangt de Arbeidsinspectie tussen de 3.500 en 4.500 ongevalsmeldingen. Bij het ongevalsonderzoek doet de Arbeidsinspectie soms zelf onderzoek, maar meestal doet de werkgever dat. Bij ieder gemeld ongeval verzamelt de Arbeidsinspectie informatie. Op basis van die verzamelde gegevens stelt de Arbeidsinspectie jaarlijks deze monitorrapportage op. Het doel hiervan is om te kunnen leren van ongevallen. Zowel voor de Arbeidsinspectie zelf als voor de buitenwereld.⁵

Doel en inhoud

Met deze monitorrapportage biedt de Arbeidsinspectie een gestructureerd inzicht in de afgeronde ongevalsonderzoeken. Hierbij worden aantallen, trends en achtergrondkenmerken van bedrijven en slachtoffers beschreven. Daarnaast draagt de monitor bij aan de bestaande kennis over bepaalde ongevalstypen en ongevallen bij kwetsbare groepen. Door deze informatie te ontsluiten, te analyseren en te publiceren, stelt de Arbeidsinspectie brancheorganisaties en werkgevers in staat om te leren van de ongevallen. Zij beoogt hiermee een bijdrage te leveren aan de preventie van ongevallen.

Dit rapport bevat twee hoofdstukken en vier bijlagen. Hoofdstuk 1 geeft inzicht in de resultaten van de ongevalsonderzoeken die de Arbeidsinspectie in 2023 heeft afgerond. Hoofdstuk 2 gaat dieper in op arbeidsongevallen waarbij het slachtoffer een arbeidsmigrant in de Registratie Niet Ingezetene (hierna: RNI) is. Bijlagen I en II bevatten tabellen met informatie over de slachtoffers van arbeidsongevallen en dodelijke arbeidsongevallen in de periode 2019-2023, uitgesplitst naar verschillende kenmerken. Bijlage III is een tabel met informatie over de slachtoffers van arbeidsongevallen per sector. Deze bijlagen gaan over een ruime periode (2019-2023) om trends te kunnen weergeven. In bijlage IV staat de methodologische verantwoording van het onderzoek.

⁴ De meldingsplicht staat omschreven in artikel 9, eerste lid van de Arbowet. Voor meer informatie, zie [Arbeidsongevallen | Nederlandse Arbeidsinspectie \(nlarbeidsinspectie.nl\)](https://www.arbeidsinspectie.nl/onderwerpen/over-de-arbeidsinspectie/over-de-arbeidsinspectie)

⁵ De monitor Arbeidsongevallen bestudeert omvang, aard, en patronen in meldingsplichtige ongevallen. Deze ongevallen dienen vanwege hun ernst gemeld te worden aan de Arbeidsinspectie. Minder ernstige ongevallen, waaronder die ongevallen die poliklinisch afgehandeld kunnen worden, maar misschien ook een grote impact hebben op de betrokkenen, blijven in principe buiten beschouwing. Daarnaast wijzen wij op het bestaan van beroepsziekten. In tegenstelling tot ongevallen manifesteren beroepsziekten zich pas op langere termijn. Uit de meest recente cijfers van het Centrum van Beroepsziekten blijkt dat psychologische aandoeningen, aandoeningen aan het houdings- en bewegingsapparaat, neurologische aandoeningen en infectieziekten de meeste voorkomende beroepsziekten zijn. Zie voor meer informatie Beroepsziekten in beeld (Arbeidsinspectie, 2021); Beroepsziekten in cijfers 2024 (Nederlands Centrum voor Beroepsziekten, 2024) en Van Drongelen (2010, 225-227).

1 Afgeronde ongevalsonderzoeken in 2023

De Arbeidsinspectie rondde in 2023 2.448 ongevalsonderzoeken af.⁶ Daarbij waren 2.386 slachtoffers betrokken⁷, waarvan 69 dodelijk. Het gaat in 2023 gemiddeld genomen om 27 ongevallen per 100.000 banen.⁸⁻⁹

In tabel 1.1 is het aantal gestarte en afgesloten ongevalsonderzoeken en bijbehorende aantal slachtoffers per jaar weergegeven, inclusief een aparte kolom met dodelijke slachtoffers. Ook staat hierin het aantal afgesloten ongevalsonderzoeken per 100.000 banen. Hierbij valt op dat het aantal dodelijke slachtoffers van afgesloten onderzoeken in 2022 lager is dan in de andere jaren.

Tabel 1.1 Gestarte en afgesloten onderzoeken, inclusief bijbehorend aantal (dodelijke) slachtoffers en aantal per 100.000 banen in de periode 2018 – 2023

Jaar	Gestarte onderzoeken	Afgesloten onderzoeken	Aantal slachtoffers afgesloten onderzoeken	Aantal dodelijke slachtoffers afgesloten onderzoeken ¹⁰	Aantal afgesloten ongevalsonderzoeken per 100.000 banen
2018	2.145	2.133	2.132	51	26
2019	2.229	2.071	2.048	71	24
2020	2.051	2.244	2.260	68	27
2021	2.038	1.957	1.937	62	23
2022	2.418	2.295	2.357	40	26
2023	2.493	2.448	2.386	69	27

In hoofdstuk 1 is verder informatie weergegeven over kenmerken van bedrijven waar ongevallen plaatsvonden en kenmerken van slachtoffers. Deze informatie is gebaseerd op de ongevalsonderzoeken die in 2023 zijn afgesloten door de Arbeidsinspectie. Het ongeval zelf is in een klein deel van de zaken al vòòr 2023 gebeurd. Soms wordt ook de vergelijking met afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 gemaakt. Alle informatie in deze rapportage is overigens gebaseerd op afgesloten ongevalsonderzoeken, omdat informatie in lopende onderzoeken nog kan wijzigen.

⁶ Hierbij zijn de ongevalsonderzoeken waarbij achteraf sprake bleek van een dood door een natuurlijke oorzaak buiten beschouwing gelaten.

⁷ De reden dat er meer ongevallen dan slachtoffers zijn, is omdat er ook ongevallen plaatsvinden waarbij geen slachtoffers betrokken zijn, bijvoorbeeld een explosie waarbij niemand gewond raakt. Soms worden dit soort ongevallen toch bij de Arbeidsinspectie gemeld en in eerste instantie ook in onderzoek genomen, terwijl later blijkt het geen arbeidsongeval was, omdat er geen slachtoffers waren. In het registratiesysteem van de Arbeidsinspectie staan dit soort zaken aangemerkt als ongevalszaken. Daarom worden dit soort zaken ook meegenomen in de cijfers in dit rapport.

⁸ Uitgaande van een gemiddelde van ongeveer 9 miljoen banen van werknemers in 2023. Dit is berekend op basis van cijfers van het CBS: CBS (2024). *Arbeidsvolume; bedrijfstak, kwartalen, nationale rekeningen*. Gewijzigd op: 25-03-2024.

⁹ Arbeidsongevallen met zzp'ers als slachtoffer zijn in principe niet meldingsplichtig, tenzij het gaat om zzp'ers die onder het gezag van een werkgever werken (voor meer informatie, zie [Arbeidsongevallen | Nederlandse Arbeidsinspectie \(nlarbeidsinspectie.nl\)](https://www.nlarbeidsinspectie.nl)). Ongevallen met zzp'ers worden dan ook vrijwel niet gemeld bij de Arbeidsinspectie. In deze vergelijkingen wordt dan ook gekeken naar gemelde arbeidsongevallen die in onderzoek zijn genomen (vrijwel allemaal meldingsplichtig) ten opzichte van het aantal banen van werknemers.

¹⁰ Deze cijfers kunnen niet worden vergeleken met de cijfers over dodelijke ongevallen in de jaarverslagen van de Arbeidsinspectie, omdat het daarin gaat over het kalenderjaar en in deze rapportage over afgesloten ongevalsonderzoeken.

De Arbeidsinspectie heeft alleen ongevallen in beeld die bij haar gemeld en in onderzoek genomen zijn. Onderzoek van de Algemene Rekenkamer stelt dat er sprake is van minstens 52% ondermelding van arbeidsongevallen bij de Arbeidsinspectie.¹¹ Het daadwerkelijke aandeel ligt waarschijnlijk hoger. Dat deel van de arbeidsongevallen dat niet gemeld wordt, ontbreekt logischerwijs ook in de resultaten van dit rapport.

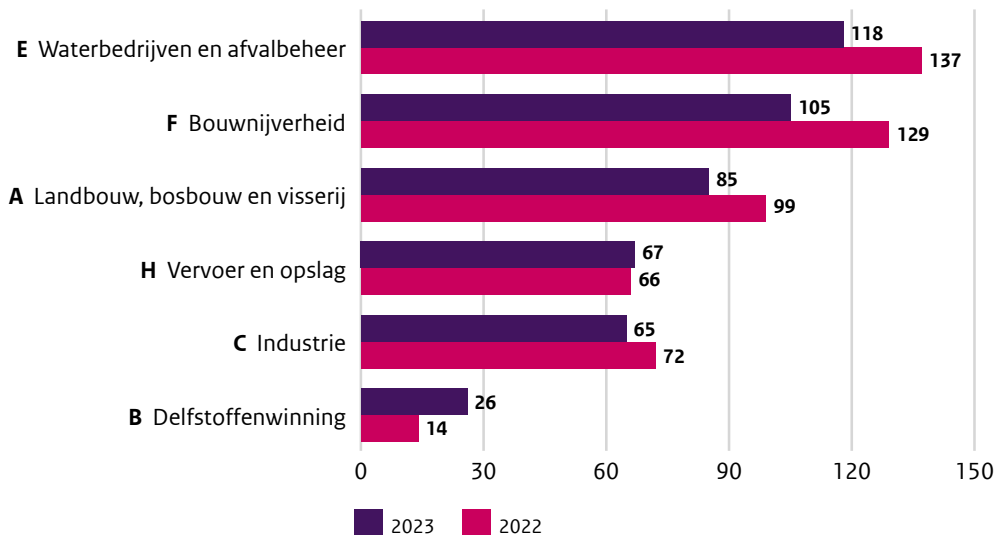
In een zeer beperkt deel van de ongevallen is er sprake van meerdere slachtoffers. In dat geval worden zowel in hoofdstuk 1 als in hoofdstuk 2 in principe de kenmerken van het slachtoffer met het ernstigste letsel in beschouwing genomen.¹² In paragraaf 1.3 'Kenmerken van de slachtoffers' worden wel alle slachtoffers die zijn gevallen, in beschouwing genomen. De bijlagen I tot en met III bevatten de gegevens waarop dit hoofdstuk is gebaseerd voor de jaren 2019 tot en met 2023.

1.1 Kenmerken van bedrijven

In de sectoren Industrie, Bouwnijverheid, Handel, en Vervoer en opslag vinden in absolute zin de meeste arbeidsongevallen plaats. Een deel van de verklaring hiervan is dat dit grote sectoren zijn.

Om de omvang van de sector als verklarende factor uit te sluiten, wordt er ook gekeken naar het aantal ongevallen per 100.000 banen. In figuur 1.1 te zien dat in 2023 de meeste ongevallen per 100.000 banen plaatsvinden in de sector Waterbedrijven en afvalbeheer, gevolgd door Bouwnijverheid en Landbouw, bosbouw en visserij. En dat dit patroon overeenkomt met 2022 en eerdere jaren. In alle drie die sectoren is een afname te zien ten opzichte van 2022, wat overigens ook geldt voor de sector Industrie. De sector Delfstoffenwinning is de enige met een forse toename in 2023 ten opzichte van 2022.

Figuur 1.1 Aantal afgesloten ongevalsonderzoeken per 100.000 banen van werknemers in 2022 en 2023 naar sector¹³

De slachtoffers werken evenals in voorgaande jaren verhoudingsgewijs veel vaker bij kleine bedrijven. Bij kleine bedrijven (> 10 werknemers) gebeurden er in 2023 73 ongevallen per 100.000 banen. Dit waren in 2022 nog 62 ongevallen, in 2021 50 en in 2020 71. Bij bedrijven met meer dan 100 werknemers gaat het om 8 ongevallen. Dit waren 10 ongevallen in 2022.¹⁴

¹¹ Focus op onveilige arbeidsomstandigheden | Rapport | Algemene Rekenkamer

¹² Zie ook Bijlage IV voor meer informatie over de werkwijze van de MLvO-vragenlijst.

¹³ Berekend met cijfers van het CBS: CBS (2023). *Banen van werknemers in december; economische activiteit (SBI2008), regio*.

Gewijzigd op: 6 oktober 2023. De sectoren met in 2023 een minder dan gemiddeld aantal arbeidsongevallen per 100.000 banen (gemiddeld is 26) zijn weggelaten uit de figuur. Gegevens over alle sectoren zijn te vinden in de tabel in bijlage I.

¹⁴ Berekend met cijfers van het CBS: CBS (2023). *Banen van werknemers in december; economische activiteit (SBI2008), regio*.

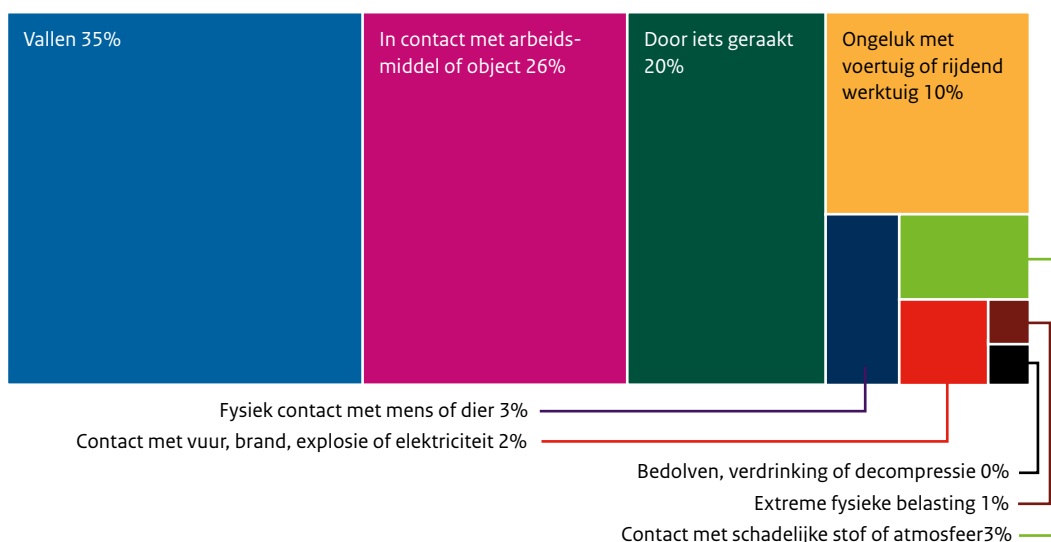
Gewijzigd op: 6 oktober 2023.

1.2 Kenmerken van ongevallen

Type ongeval

Figuur 1.2 laat zien dat het meest voorkomende ongevalstype in 2023 'Vallen' was (35%). In eerdere jaren was dit ook zo. Het ongevalstype 'In contact met arbeidsmiddel of object' (26%) is in 2023 goed voor een kwart van de ongevallen, gevolgd door 'Door iets geraakt' (20%) en 'Ongeluk met voertuig of rijdend werktuig' (10%).

Figuur 1.2 Afgesloten ongevalsonderzoeken in 2023, uitgesplitst naar ongevalstype

Het ongevalstype 'Vallen' komt vaak voor in de sector Bouwnijverheid (52% van de ongevallen in die sector). Het gaat dan met name om ongevallen waarbij het slachtoffer viel van een dak, vloer of platform (33%) of van een ladder, trapje of opstapje (28%).

Het ongevalstype 'In contact met arbeidsmiddel of object' komt vaak voor in de sector Industrie (42% van de ongevallen in die sector). Hierbij gaat het in het merendeel van de gevallen om ongevallen waarbij het slachtoffer in contact kwam met bewegende delen van een machine (69%).

Arbeidsmiddel

Bij verschillende ongevalstypen kan een arbeidsmiddel betrokken zijn. Iemand kan bijvoorbeeld van een steiger af vallen, aangereden worden door een heftruck of in contact komen met bewegende delen van een machine. Dit zijn alle drie arbeidsmiddelen.

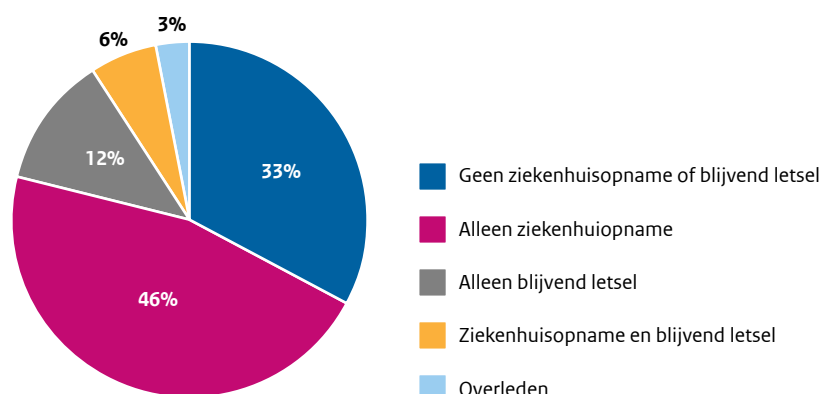
Er zijn veel verschillende arbeidsmiddelen die betrokken kunnen zijn bij een ongeval. Over de hele linie zijn een aantal veelvoorkomende arbeidsmiddelen bij ongevallen vorkheftrucks/palletehewagens (ESAW¹⁵ 11.04.02.00, bij 11% van de ongevallen betrokken) en verplaatsbare, draagbare of verrijdbare ladders of trapladders (ESAW 02.03.01.00, bij 8% van de ongevallen betrokken). Ongevallen met vorkheftrucks/palletehewagens vinden voornamelijk plaats in de sectoren Industrie (27%), Handel (31%) en Vervoer en opslag (26%). Ongevallen met ladders of trapladders vinden voornamelijk plaats in de sector Bouwnijverheid (41%).

¹⁵ De indeling van de gegevens over gebruikte arbeidsmiddelen bij ongevallen sluit aan bij die van de geharmoniseerde gegevensverzameling over arbeidsongevallen uitgevoerd door het CBS ten behoeve van de Europese Statistieken: European Statistics on Accidents at Work (ESAW).

Ernst van het letsel

Figuur 1.3 laat zien dat in bijna de helft van de ongevallen er alleen sprake was van een ziekenhuisopname en niet van blijvend letsel (46%). Ook komt het geregeld voor dat er zowel geen ziekenhuisopname als geen blijvend letsel is (33%). In 3% van de ongevallen overlijdt het slachtoffer.

Figuur 1.3 Afgesloten ongevalsonderzoeken in 2023, uitgesplitst naar ernst van het letsel

De mate waarin er ernstig letsel wordt opgelopen verschilt per ongevalstypen. Het overlijdenspercentage is bijvoorbeeld hoog (6%) bij ongevallen waarbij iemand een ongeluk krijgt met een voertuig of rijdend werktuig. De kans op blijvend letsel (met of zonder ziekenhuisopname) is weer hoog (33%) bij contact met een arbeidsmiddel, terwijl het overlijdenspercentage hier juist lager ligt (2%).

1.3 Kenmerken van de slachtoffers

Mannen zijn vaker slachtoffer, ook gecorrigeerd voor sector

Mannen zijn sterk oververtegenwoordigd als slachtoffer van arbeidsongevallen. Ongeveer 7 op de 8 slachtoffers is man. Per 100.000 banen vinden onder mannelijke werknemers 41 ongevallen plaats (in 2022 45 ongevallen) en onder vrouwelijke werknemers 8 ongevallen (in 2022 6 ongevallen).

Dit heeft deels te maken met het grote aantal mannen werkzaam in sectoren waar veel arbeidsongevallen plaatsvinden, zoals de Bouwnijverheid, Industrie en Waterbedrijven en afvalbeheer. In de Bouw is bijvoorbeeld 99% van de slachtoffers van ongevallen man, terwijl 81% van alle werknemers in de Bouw man is.¹⁶ In de Industrie is 100% van de slachtoffers man, en 79% van alle werknemers.¹⁷ Bij de Waterbedrijven en afvalbeheer is 97% van de slachtoffers man, en 81% van alle werknemers.¹⁸ Het lijkt er dus op dat de oververtegenwoordiging van mannen in sectoren waar veel arbeidsongevallen plaatsvinden het hoge aandeel mannelijke slachtoffers deels verklaart, maar niet volledig. Ook in de sectoren waar veel mannen werken en veel ongevallen plaatsvinden, krijgen mannen nog steeds relatief meer ongevallen dan de vrouwen. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het type werkzaamheden dat door mannen wordt uitgevoerd binnen deze sectoren, dat vaker risicovol is.

¹⁶ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

¹⁷ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

¹⁸ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

Het aandeel vrouwelijke slachtoffers van ongevallen is het grootst in de sectoren Gezondheids- en welzijnszorg, Onderwijs en Horeca. In de Gezondheids- en welzijnszorg is 81% van de slachtoffers vrouw. Dit komt bijna precies overeen met het percentage vrouwen (82%) in deze sector.¹⁹ In het Onderwijs is 45% van de slachtoffers vrouw, terwijl 63% van de werknemers daar vrouw is.²⁰ In de Horeca ten slotte is 36% van de slachtoffers vrouw, terwijl 47% van de werknemers vrouw is.²¹ Het lijkt er dus niet op dat vrouwen onevenredig vaak ongevallen krijgen. Ook in sectoren waar zij veel werken zoals het Onderwijs en de Horeca, krijgen zij verhoudingsgewijs minder ongevallen dan mannen.

Sectorale oververtegenwoordiging van jonge en oudere slachtoffers

Gemiddeld genomen is 14% van de slachtoffers van ongevallen jonger dan 25 jaar. Dit komt overeen met het percentage van de werknemersbanen bij werknemers jonger dan 25 jaar, dat 13% bedraagt.²² 30% van de slachtoffers van ongevallen is ouder dan 55, terwijl het percentage van de werknemersbanen bij werknemers ouder dan 55 jaar 21% betreft.²³ Oudere werknemers zijn dus licht oververtegenwoordigd in de ongevals cijfers.

De mate waarin jongeren slachtoffer worden van ongevallen verschilt per sector. In de Horeca krijgen jongeren verhoudingsgewijs minder vaak een ongeval: zij vormen 27% van de slachtoffers en 40% van alle werknemers.²⁴ In de Landbouw, bosbouw en visserij zijn jongeren wel vaker slachtoffer van een ongeval: zij maken slechts 9% uit van de werknemers, maar 23% van de slachtoffers.²⁵

Het aandeel ongevallen met werknemers van 55 jaar of ouder als slachtoffer is relatief hoog in de sector Gezondheids- en welzijnszorg (49%), want van alle werknemers in de Gezondheids- en welzijnszorg is maar 24% 55 jaar of ouder.²⁶

1.4 Overtredingen en boetes

Na een melding van een arbeidsongeval en een eerste verkenning door de inspecteur, wordt de werkgever meestal gevraagd om zelf verder onderzoek te doen naar het ongeval. In het verleden voerde de Arbeidsinspectie altijd zelf een ongevalsonderzoek uit. In 2023 is, na een periode van pilots, gestart met deze nieuwe aanpak. Het onderzoek dat werkgevers nu uitvoeren moet antwoord geven op de vraag hoe het ongeval heeft kunnen gebeuren en wat de directe- en basisoorzaken van het ongeval zijn. Op basis van het onderzoek maakt de werkgever een rapportage met een verbeterplan. Het doel hiervan

¹⁹ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²⁰ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²¹ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²² Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²³ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²⁴ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²⁵ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

²⁶ Berekend met behulp van: CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).

is dat de werkgever leert van het arbeidsongeval en dat de veiligheid in het bedrijf verbetert. Zo kan herhaling van het ongeval worden voorkomen.

De Arbeidsinspectie beoordeelt de rapportage en het verbeterplan. Bij afkeuring van de rapportage of het verbeterplan, krijgt de werkgever de gelegenheid het stuk te corrigeren. Gebeurt dit niet of is de correctie onvoldoende, dan voert de Arbeidsinspectie alsnog een volledig ongevalsonderzoek uit, zoals in eerdere jaren de standaard werkwijze was. Na goedkeuring van de werkgeversrapportage, voert de Arbeidsinspectie een vervolgininspectie uit om te beoordelen of de werkgever het verbeterplan voldoende heeft ingevoerd. In bepaalde situaties voert de Arbeidsinspectie altijd zelf een ongevals- onderzoek uit, bijvoorbeeld bij een dodelijk ongeval, een ongeval met een slachtoffer jonger dan 18 jaar of wanneer het slachtoffer een familielid is van de werkgever.

Vanwege de overgang van altijd zelf ongevalsonderzoek uitvoeren naar werkgevers een onderzoek laten uitvoeren, wijken de gegevens met betrekking tot overtredingen en boetes in 2023 af van voorgaande jaren. Indien het ongevalsonderzoek wordt uitgevoerd door middel van een werkgeversrapportage leidt dit gewoonlijk niet tot een geconstateerde overtreding. Dat is alleen anders indien er niet of te laat wordt gemeld, indien een inspecteur de werkzaamheden stillegt vanwege ernstig gevaar of indien de werkgever niet beschikt over een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). In de oude werkwijze was het onderzoek juist gericht op het vaststellen van een overtreding, dus werd ook bij veel meer onderzoeken een overtreding geconstateerd.

In 2023 zijn er in 534 afgeronde ongevalsonderzoeken (24%) één of meerdere overtredingen geconstateerd. In 2022 ging het hierbij nog om 40% van alle afgeronde ongevalszaken waarbij één of meerdere overtredingen zijn geconstateerd en in 2021 om 47%. Dit is dus een afname die past bij de nieuwe werkwijze. In 374 zaken (17%) werd in 2023 een boeterapport opgesteld. Er kunnen in één zaak meerdere boeterapporten worden opgesteld. Het totaal aantal boeterapporten bedroeg 439. In de overige zaken met een overtreding is geen boeterapport opgesteld. Wel kan er bijvoorbeeld een waarschuwing zijn gegeven.

2 Arbeidsmigranten in de RNI

2.1 Inleiding

In dit onderzoek kijkt de Arbeidsinspectie naar arbeidsmigranten in de Registratie Niet Ingezetenen²⁷ (hierna: de RNI) in relatie tot ongevallen. De Arbeidsinspectie heeft veel aandacht voor arbeidsmigranten, ook op het gebied van arbeidsveiligheid. De groep arbeidsmigranten als geheel kan echter niet worden afgebakend binnen de systemen van de Arbeidsinspectie. De Arbeidsinspectie registreert bij arbeidsongevallen namelijk niet of het slachtoffer een arbeidsmigrant is, omdat dat niet relevant is voor het ongevalsonderzoek. Om deze reden kijkt de Arbeidsinspectie in dit onderzoek naar arbeidsmigranten in de RNI, een groep binnen de gehele groep arbeidsmigranten die wel afgebakend kan worden.

De RNI is onderdeel van de Basisregistratie Personen (BRP) en onder andere bedoeld voor personen die korter dan 4 maanden in Nederland verblijven, maar ook bijvoorbeeld voor personen in het buitenland die een relatie hebben met de Nederlandse overheid. Dit kunnen ook Nederlanders zijn die voor langere tijd naar het buitenland gaan. Voor personen zonder de Nederlandse nationaliteit die korter dan 4 maanden in Nederland verblijven, geldt dat zij zich niet in hoeven te schrijven bij een gemeente, maar dat zij via de RNI een burgerservicenummer (hierna: BSN) krijgen. Als dit Europese burgers zijn, mogen zij vrij in Nederland werken. Het BSN is noodzakelijk zodat de werkgever inkomstenbelasting voor hen kan afdragen aan de Belastingdienst. Burgers van buiten de EU/EER moeten eerst een vergunning bij de IND aanvragen, waarbij er uitzonderingen zijn voor werknemers die via grensoverschrijdende detachering in Nederland komen werken. In principe blijven personen uit het buitenland in de RNI ingeschreven staan, ook als zij weer terugkeren naar hun land van herkomst, tenzij zij zich uitschrijven. Als iemand zich bij de gemeente als ingezetene registreert, vervalt de inschrijving in de RNI.

Personen in de RNI die een andere nationaliteit hebben dan de Nederlandse en die betrokken zijn geweest bij een arbeidsongeval dat onderzocht is door de Arbeidsinspectie, zijn op grond van ervaring naar verwachting vrijwel altijd arbeidsmigranten en worden in dit onderzoek als zodanig beschouwd. Arbeidsmigranten zijn personen die met het migratiedoel arbeid naar Nederland zijn gekomen. De verwachting dat personen in de RNI zonder de Nederlandse nationaliteit vrijwel altijd arbeidsmigranten zijn, is gerechtvaardigd omdat voor niet-Nederlanders de RNI officieel alleen voor een verblijfsperiode korter dan 4 maanden bedoeld is. Personen zonder de Nederlandse nationaliteit met een ander verblijfsdoel dan arbeid, verblijven in de meeste gevallen (gezin, studie) namelijk langer dan 4 maanden of zijn toerist. Registratie in de RNI is dan niet noodzakelijk en ook niet logisch is omdat dan immers geen BSN is vereist. Tevens geldt dat personen met een niet-Nederlandse nationaliteit die langer dan 4 maanden in de RNI ingeschreven staan en mogelijk ook langer dan vier maanden in Nederland zijn, veelal arbeidsmigrant zijn. Zij hebben de RNI inschrijving meestal vooral met het oogmerk van het krijgen van een BSN gedaan. Bovendien kijkt de Arbeidsinspectie in dit onderzoek naar personen die een arbeidsongeval hebben meegemaakt: ze waren dus aan het werk.

De Arbeidsinspectie kijkt naar de groep arbeidsmigranten in de RNI omdat zij op grond van ervaring verwacht dat werknemers uit deze groep relatief vaak slachtoffer zijn van een arbeidsongeval. Arbeidsmigranten in de RNI doen namelijk vaak ongeschoold, laagbetaald en tijdelijk werk. De Migrantenmonitor bevestigt bijvoorbeeld dat 55% van de arbeidsmigranten in de RNI maximaal 130% van het WML verdient en dat 67% van hen als oproep- of uitzendkracht werkt.²⁸ Daarnaast werken arbeidsmigranten vaak in sectoren waar het risico op ongevallen relatief groot is, zoals de

²⁷ Voor meer informatie over de RNI, zie [Registratie Niet-Ingezetenen \(RNI\) | NederlandWereldwijd of Registratie Niet-ingezetenen | RvIG](#)

²⁸ Bron: Migrantenmonitor 2022. Cijfers geraadpleegd via: [Migrantenmonitor 2021 en 2022 | CBS](#), Tabel – Migrantenmonitor 2022, tabel 1 Personen met een baan in Nederland in december 2022 en/of ingeschreven als ingezetene in de BRP op 31 december 2022, afkomstig uit de EU-27, EFTA en derde landen.

Bouwnijverheid, Landbouw, bosbouw en visserij en de Industrie.²⁹ Verder is de verwachting dat arbeidsmigranten door taal- en cultuurverschillen in sommige gevallen instructies en waarschuwingen niet goed begrijpen. Ook kan er sprake zijn van een mogelijke afhankelijkheidssituatie van de werkgever, waardoor zij minder geneigd zullen zijn te klagen over onveilige situaties. In beide scenario's kan een mogelijke oorzaak van een arbeidsongeval liggen, indien de werkgever nalatig is geweest om de risico's hiervan goed in te schatten en daar maatregelen op te nemen.

In dit onderzoek wordt de vergelijking gemaakt tussen ongevallen waarbij het slachtoffer een arbeidsmigrant is die ingeschreven staat in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres en met een niet-Nederlandse nationaliteit (hierna: arbeidsmigrant in de RNI) en ongevallen met de rest van de slachtoffers (hierna: de restgroep). Onder die restgroep bevinden zich Nederlanders, maar ook arbeidsmigranten die wel in een gemeente staan ingeschreven. In deze rapportage onderzoekt de Arbeidsinspectie de mate waarin ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI plaatsvinden (paragraaf 2.2 Ongevalscijfers) en de kenmerken van die ongevallen en de slachtoffers (paragraaf 2.3 Kenmerken). In de onderstaande paragraaf wordt de precieze afbakening van de groep arbeidsmigranten in de RNI voor dit onderzoek toegelicht.

Afbakening arbeidsmigranten in de RNI

Met dit rapport brengt de Arbeidsinspectie arbeidsmigranten in de RNI in beeld, op basis van inschrijving in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres en nationaliteit op het moment van het ongeval. Het eerste gegeven dat gebruikt is bij de afbakening is of een slachtoffer ingeschreven stond in de RNI op het moment van het ongeval. Binnen de registratie van de ongevallen registreert de Arbeidsinspectie de verblijfplaats van het slachtoffer. Deze wordt automatisch ingeladen vanuit de Basisregistratie Personen (hierna: BRP) met behulp van het BSN van het slachtoffer. Wanneer het gaat om een slachtoffer die ingeschreven staat in de RNI en die geen tijdelijk verblijfsadres heeft opgegeven³⁰, staat er 'Registratie Niet Ingezetene' in het veld waar normaliter een woonplaats is geregistreerd. Wanneer een slachtoffer als verblijfplaats "Registratie Niet Ingezetene" heeft staan, is voldaan aan het eerste criterium om dat slachtoffer te beschouwen als arbeidsmigrant in de RNI.

Inspecteurs van de Arbeidsinspectie leggen ook de nationaliteit van slachtoffers bij arbeidsongevallen vast.³¹ Wanneer een slachtoffer ingeschreven staat in de RNI en dat slachtoffer een niet-Nederlandse nationaliteit heeft in de registratie van de Arbeidsinspectie, is voldaan aan het tweede criterium om dat slachtoffer te beschouwen als arbeidsmigrant in de RNI. Op het moment dat aan beide criteria is voldaan, wordt een slachtoffer in dit rapport beschouwd als arbeidsmigrant in de RNI.

Kritische kanttekeningen

Met de focus op arbeidsmigranten in de RNI en de afbakening zoals hierboven omschreven, wordt slechts een deel van alle ongevallen met arbeidsmigranten in beeld gebracht. Als eerste is er namelijk een groep arbeidsmigranten die in de RNI staat ingeschreven met een tijdelijk verblijfsadres. Die groep valt niet onder de groep arbeidsmigranten in de RNI volgens de afbakening die in dit onderzoek wordt gehanteerd. Het registreren van een tijdelijk verblijfsadres is mogelijk sinds oktober 2022. Met name in 2023 is er daarom een groep arbeidsmigranten in de RNI met een tijdelijk verblijfsadres, die niet binnen de afbakening van de groep arbeidsmigranten in de RNI in dit onderzoek valt. Verder is er ook een groep arbeidsmigranten die langer dan 4 maanden in Nederland werkt. Die groep staat waarschijnlijk grotendeels niet (meer) in de RNI,

²⁹ ABU/NBBU (2023). Arbeidsmigranten in Nederland 2023. Geraadpleegd via [ABU_NBBU_Factsheet_Arbeidsmigranten_2023_A3_08.indd](#)

³⁰ Sinds oktober 2022 is het mogelijk (maar niet verplicht) voor personen die zich inschrijven in de RNI om daarbij een tijdelijk verblijfsadres door te geven. Die registratie van adressen is bedoeld om zicht te krijgen op de gemeenten waar arbeidsmigranten wonen en om in contact te kunnen komen met arbeidsmigranten, bijvoorbeeld zodat gemeenten hen kunnen informeren over de plicht om zich bij langer durend verblijf in NL (dus langer dan 4 maanden) in te schrijven bij een gemeente.

³¹ De grondslag om de nationaliteit van de slachtoffers van arbeidsongevallen te verwerken is gelegen in artikel 6, eerste lid, onder e, van de AVG. De noodzaak voor het verwerken van de nationaliteit (in de zin van staatsburgerschap) door de Nederlandse Arbeidsinspectie in deze situatie is gelegen in het feit dat de Arbeidsinspectie een expliciete wettelijke taak dan wel taak van algemeen belang tot integrale samenwerking heeft in de bestrijding van misstanden waarbij burgers van andere EU-lidstaten en daarmee burgers van de Unie of arbeidsmigranten van buiten de EU betrokken zijn.

maar zal een vaste verblijfplaats hebben en ingeschreven staan bij een gemeente. De Arbeidsinspectie weet echter ook dat een deel van de arbeidsmigranten die langer dan 4 maanden in Nederland werken, alsnog in de RNI ingeschreven blijft staan, omdat doorstroming naar een inschrijving in de gemeente niet altijd goed gaat. Dit wordt bijvoorbeeld bevestigd in de Jaarrapportages Arbeidsmigranten 2022 en 2023.^{32,33} Desondanks is de verwachting dat, door de gehanteerde criteria voor dit onderzoek (inschrijving in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres en het hebben van een niet-Nederlandse nationaliteit), de focus zoveel mogelijk ligt op de groep kortverblijvende arbeidsmigranten. Buiten het probleem dat arbeidsmigranten soms te lang in de RNI ingeschreven blijven staan, spelen er ook nog andere problemen rondom de RNI die te maken hebben met een verhoogde kans op illegale tewerkstelling, mensensmokkel en arbeidsuitbuiting van derdelanders. In een recent gepubliceerd bestuurlijk signaal van onder andere de Arbeidsinspectie worden die problemen uiteengezet.³⁴

Er is daarnaast ook een groep arbeidsmigranten die zich helemaal niet registreert bij de overheid, niet in de RNI en niet met een vaste verblijfplaats, en die toch werkt (mogelijk zwart of illegaal). Deze personen vallen buiten de groep arbeidsmigranten in de RNI in dit onderzoek. En ook de personen die we eerder noemden met een nationaliteit van buiten de EU/EER die via grensoverschrijdende detachering in Nederland werken, vallen buiten de groep arbeidsmigranten in de RNI in dit onderzoek. Voor hen gelden namelijk andere regels met betrekking tot registratie.

De resultaten in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op afgesloten ongevalsonderzoeken van de Arbeidsinspectie. De arbeidsongevallen die niet gemeld worden (minstens 52%) blijven logischerwijs buiten beeld.³⁵

2.2 Ongevalscijfers

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van de afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023. De keuze is gevallen op die twee jaren, zodat er voldoende data is om betrouwbare uitspraken te doen, ook over de groep arbeidsongevallen met arbeidsmigranten in de RNI.

In 2022 en 2023 zijn er 4.471 ongevalsonderzoeken afgerond.³⁶ Bij 4.136 van die ongevalsonderzoeken is de woonplaats van het slachtoffer bekend in het systeem van de Arbeidsinspectie, omdat er een woonplaats is ingelezen vanuit de BRP of omdat het slachtoffer in de RNI stond ingeschreven zonder tijdelijk verblijfsadres. In 335 gevallen (8% van de ongevallen) was de woonplaats in het systeem van de Arbeidsinspectie dus onbekend. Deze groep is buiten beschouwing gelaten in de analyses, omdat voor hen niet met zekerheid kon worden vastgesteld of zij arbeidsmigranten in de RNI waren of dat zij tot de restgroep behoorden. Van de 4.136 ongevalsonderzoeken waarbij een woonplaats is geregistreerd in het systeem van de Arbeidsinspectie, stond in 229 gevallen het slachtoffer geregistreerd onder “Registratie Niet Ingezetene”. Dit is de groep die voldoet aan het eerste criterium van de groep arbeidsmigranten in de RNI. Zij staan namelijk ingeschreven in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres. In de overige gevallen (3.907) stond er een andere waarde in het veld woonplaats (een plaats in Nederland).

Op de groep van 229 gevallen waarbij het slachtoffer stond geregistreerd als “Registratie Niet Ingezetene” is, zoals eerder al vernoemd, een controle uitgevoerd waarbij is gekeken naar de geregistreerde nationaliteit(en) van het slachtoffer. In 21 gevallen was dat de Nederlandse nationaliteit. Deze zaken zijn nagekeken en het bleek hier inderdaad in geen van deze gevallen te gaan om een arbeidsmigrant. Deze ongevallen voldoen dan ook niet aan het tweede criterium van de afbakening en zijn niet meegenomen in de groep ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI.

³² [Jaarrapportage Arbeidsmigranten 2022 \(overheid.nl\)](#), pagina 17.

³³ [Drie jaar na Roemer: Jaarrapportage arbeidsmigranten 2023 \(overheid.nl\)](#), pagina 18.

³⁴ [Bestuurlijk signaal Registratie Niet-Ingezetenen \(RNI\) | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie \(nlarbeidsinspectie.nl\)](#)

³⁵ [Focus op onveilige arbeidsomstandigheden | Rapport | Algemene Rekenkamer](#)

³⁶ Hierbij zijn de ongevalsonderzoeken waarbij achteraf sprake bleek van een dood door een natuurlijke oorzaak buiten beschouwing gelaten.

In totaal gaat het daarom in 2022 en 2023 om **208 ongevallen (5% van het totaal)** met als slachtoffer een arbeidsmigrant in de RNI. De ongevallen waarbij het slachtoffer een andere woonplaats had dan “Registratie Niet Ingezetene” (3.907) of waarbij het slachtoffer de woonplaats “Registratie Niet Ingezetene” had en de Nederlandse nationaliteit (21), zijn meegenomen als de restgroep (**3.928 ongevallen, 88% van het totaal**). In totaal bestaat de groep afgesloten ongevalsonderzoeken die meegenomen worden in de onderstaande analyses dan ook uit 4.136 ongevallen (208 ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI plus 3.928 ongevallen met slachtoffers uit de restgroep).

Volgens het CBS was in december 2022 het aantal arbeidsmigranten dat in de RNI stond geregistreerd en werkzaam was in Nederland 276.300. Dit zijn de meest recente beschikbare cijfers over de omvang van deze groep. In deze cijfers is geen uitsplitsing mogelijk naar of de personen in de RNI een tijdelijk verblijfsadres hadden geregistreerd of niet. Aangezien de mogelijkheid tot het registreren van een tijdelijk verblijfsadres echter pas in oktober 2022 is ingegaan voor nieuwe inschrijvingen en deze cijfers over december 2022 gaan, is de verwachting dat de groep arbeidsmigranten in de RNI met een tijdelijk verblijfsadres in december 2022 nog erg klein was en daarom van minimale invloed. De vergelijking tussen de totale omvang van de groep arbeidsmigranten in de RNI en de groep arbeidsmigranten in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres in de ongevalscijfers van de Arbeidsinspectie kan daarom gemaakt worden, om te bepalen of arbeidsmigranten in de RNI relatief vaker arbeidsongevallen krijgen dan de restgroep. Het aantal ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI bedroeg in 2022 103. Omgerekend gaat het dan om dat **37 ongevallen** per 100.000 arbeidsmigranten in de RNI..

Het aantal werkenden in het laatste kwartaal van 2022 betrof volgens het CBS 8.064.000.³⁷ De bron van deze cijfers is de Enquête Beroepsbevolking (EBB). De EBB wordt uitgezet onder de werkzame beroepsbevolking. Volgens de definitie van de werkzame beroepsbevolking omvat dit alle personen met betaald werk die in Nederland wonen.³⁸ De groep arbeidsmigranten in de RNI valt daar buiten, omdat zij niet ingeschreven staan bij een gemeente en dus niet officieel in Nederland wonen. Zij worden niet aangeschreven voor deelname aan de EBB. De EBB-cijfers geven daarom een redelijke schatting van de omvang van de restgroep. Wanneer dit aantal in verband wordt gebracht met het aantal bij de Arbeidsinspectie geregistreerde arbeidsongevallen voor deze groep in 2022 (2.040), komt daar een aantal van **26 ongevallen** per 100.000 werkenden uit.

Het aantal ongevallen per 100.000 personen met arbeidsmigranten in de RNI ligt dus aanzienlijk hoger dan bij de restgroep.

2.3 Kenmerken

In de onderstaande alinea's wordt gekeken naar enkele relevante kenmerken van de ongevallen en de slachtoffers. Hierbij wordt steeds de vergelijking gemaakt tussen de ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep, die bestaat uit langverblijvende arbeidsmigranten en Nederlandse werkenden. In de analyses wordt alleen gekeken naar samenhang tussen het behoren tot één van de groepen (arbeidsmigrant in de RNI of de restgroep) en verschillende kenmerken. Er worden geen causale verbanden aangetoond. Ook hier wordt gekeken naar afgesloten ongevalsonderzoeken, omdat informatie in lopende onderzoeken nog kan wijzigen.

2.3.1 Ongevalstypen

Figuur 2.1 laat zien dat arbeidsmigranten in de RNI vaker ongevallen krijgen waarbij zij in contact te komen met een arbeidsmiddel of object dan de restgroep (36% t.o.v. 26%). Dit verschil is statistisch significant.³⁹ Binnen de categorie 'In contact met arbeidsmiddel of object' gaat het bij arbeidsmigranten in de RNI in het merendeel van de gevallen (71%) om ongevallen waarbij iemand in contact kwam met

³⁷ Bron: Statline. Arbeidsdeelname; kerncijfers seizoen gecorrigeerd. Cijfers geraadpleegd via: [StatLine - Arbeidsdeelname; kerncijfers seizoen gecorrigeerd \(cbs.nl\)](https://statline.cbs.nl/Arbeidsdeelname/kerncijfers-seizoen-gecorrigeerd)

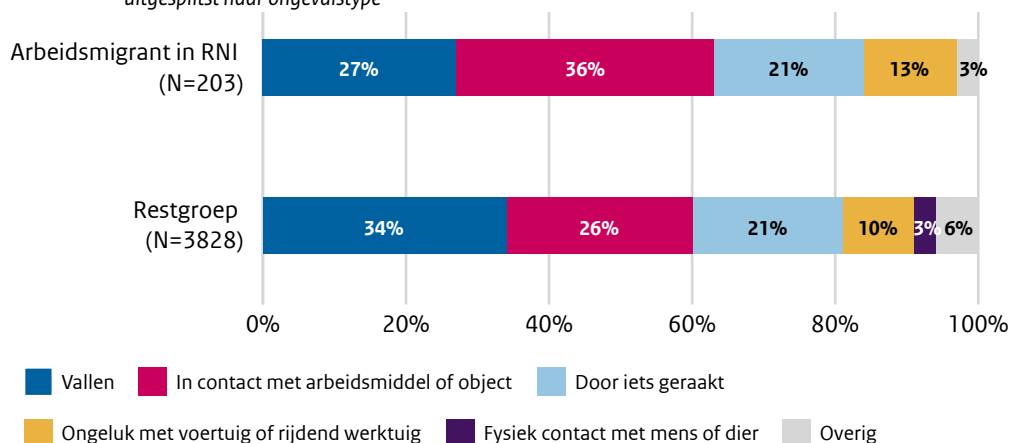
³⁸ Voor meer informatie, zie de informatie over de EBB op de website van het CBS: [Enquête beroepsbevolking \(EBB\) | CBS](https://statline.cbs.nl/Enquete-beroepsbevolking)

³⁹ $\chi^2=4.38$, $p<.05$

bewegende delen van een machine. Verder komt ook beknelling tussen een machine en een object voor (15%), evenals ergens tegenaan stoten, langs strijken of erachter blijven haken (10%) en contact met handgereedschap (4%).

Arbeidsmigranten in de RNI krijgen juist relatief minder ongevallen door vallen dan de restgroep (34% t.o.v. 27%). Ook dit verschil is statistisch significant.⁴⁰

Figuur 2.1 Afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023 met arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep, uitgesplitst naar ongevalstype⁴¹

In het onderstaande kader staat een casus van een ongeval met een arbeidsmigrant in de RNI uit Roemenië die bekneld raakte tussen bewegende delen van een machine.

'Instructie en begrip zijn cruciaal'

Bij een groot recyclebedrijf vond een ongeval plaats waarbij het slachtoffer een arbeidsmigrant in de RNI uit Roemenië was. Het slachtoffer was zijn Poolse collega gaan helpen. Hoewel ze elkaars taal niet spraken, kon de Poolse collega hem duidelijk maken wat er moest gebeuren als de pers vastliep. Dan moest hij met een voet in de machine gaan staan en ergens een stuk karton wegtrekken zodat de pers het weer zou doen. Zo deed hij dit zelf namelijk ook altijd. Vervolgens is de Poolse collega weggegaan.

Toen de persmachine even later vastliep, deed het slachtoffer wat hem verteld was. Eerst ging hij met een been in de machine staan, zoals de collega hem had uitgelegd. Toen dat niet werkte, is hij met allebei zijn voeten en benen in de machine gaan staan, wat zeker niet de bedoeling was. Omdat zijn laarzen nat waren en daardoor glad, kon hij niet meer uit de machine komen. De machine is toen opeens weer aangegaan en het slachtoffer is verder in de machine terechtgekomen en daarbij zijn zijn beide onderbenen bekneld geraakt. Het slachtoffer werkte pas een maand bij dit bedrijf en had slechts één of twee keer met de persmachine gewerkt.

⁴⁰ $\chi^2=9.50$, $p<.01$

⁴¹ De ongevalstypen bedolven, verdrinking of decompressie, contact met schadelijke stof of atmosfeer, contact met vuur, brand, explosie of elektriciteit, en extreme fysieke belasting zijn niet apart meegenomen in de figuur. Zij staan bij "Overig" omdat deze ongevalstypen relatief weinig voorkomen. Verder is de N in dit figuur 4.031 en niet 4.136, omdat gegevens over ongevalstypen afkomstig zijn uit de Monitorlijst Leren van Ongevallen, die niet voor ieder ongevalsonderzoek is ingevuld. Deze is bijvoorbeeld niet ingevuld wanneer het ongeval dusdanig laat gemeld was dat het niet meer te onderzoeken was.

Naar eigen zeggen heeft het slachtoffer nooit officiële veiligheidsinstructies gehad. De enige uitleg die hij heeft gehad was van de Poolse collega. Alle andere collega's kwamen ook uit Polen, waardoor hij niet gemakkelijk met hen kon communiceren. De werkgever sprak Engels tegen iedereen en het slachtoffer gaf aan dat hij dit wel redelijk kon verstaan. Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever om ten eerste te zorgen voor veiligheidsinstructies en ten tweede maatregelen te nemen tegen taalbarrières op de werkvloer die voor onveilige situaties zouden kunnen zorgen. Dit is allebei niet gebeurd. Verder hebben de inspecteurs opgemerkt dat er te weinig toezicht was op de veiligheid tijdens de werkzaamheden. Er hingen wel camera's, maar de beelden hiervan werden te weinig bekeken.

Er was voor de werkgever een hoop te leren van dit ongeval. De Arbeidsinspectie heeft de werkgever in de gelegenheid gesteld een werkgeversrapportage op te stellen. Hierin heeft het bedrijf aangegeven dat zij een verdiepende RI&E voor de arbeidsplekken gaan opstellen. Ook is er inmiddels een scherm geplaatst bij de machine in kwestie, zodat hier in de toekomst in ieder geval niemand meer op kan klimmen. Het slachtoffer is beide onderbenen kwijtgeraakt.

2.3.2 Letsel

Arbeidsongevallen met arbeidsmigranten in de RNI resulteren iets vaker in het overlijden van het slachtoffer (4%) dan arbeidsongevallen met slachtoffers uit de restgroep (2%). Het lijkt een opvallend verschil, maar het is belangrijk rekening te houden met het feit dat het totale aantal ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI niet groot is (N=208). Daardoor is het absolute aantal overlijdens binnen die groep (4%, 9 ongevallen) laag en daardoor gevoelig voor fluctuaties. Het verschil is ook niet statistisch significant.⁴²

2.3.3 Overtredingen en boetes

Zoals in tabel 2.1 te zien is, bleek het merendeel van de afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023 meldingsplichtig. Het aandeel meldingsplichtige ongevallen is iets hoger bij ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI (88%) dan bij de ongevallen met de restgroep (83%). Dit verschil is niet statistisch significant.⁴³

Het aandeel meldingsplichtige ongevallen waarbij minstens één overtreding is geconstateerd, is iets hoger bij ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI dan bij de restgroep. Ook deze percentages verschillen niet veel van elkaar (40% t.o.v. 37%) en dit verschil is ook niet statistisch significant.⁴⁴

Wat opvalt is dat bij de meldingsplichtige ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI waarbij een overtreding is geconstateerd, vaker een boete is opgelegd (in 82% van de gevallen) dan bij de meldingsplichtige ongevallen met de restgroep waarbij een overtreding is geconstateerd (in 75% van de gevallen). Ook dit verschil is echter niet statistisch significant.⁴⁵

Tabel 2.1 Ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep, uitgesplitst naar of het ongeval meldingsplichtig was, of er een overtreding is geconstateerd en of er een boete is opgelegd

	Arbeidsmigrant in RNI	Restgroep
Meldingsplichtig	88%	83%
Meldingsplichtig en overtreding geconstateerd	40%	37%
Meldingsplichtig, overtreding geconstateerd en boete opgelegd	82%	75%

⁴² $\chi^2=2.39$, $p>.05$

⁴³ $\chi^2=1.56$, $p>.05$

⁴⁴ $\chi^2=5.40$, $p>.05$

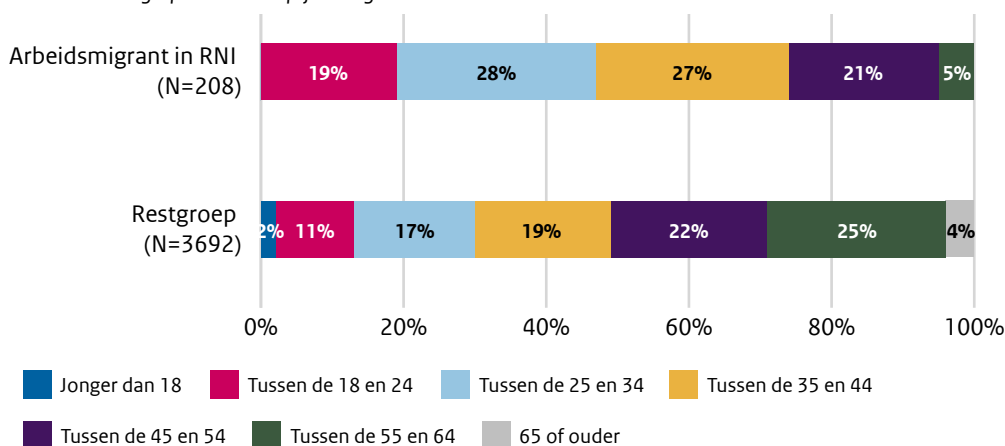
⁴⁵ $\chi^2=2.27$, $p>.05$

2.3.4 Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de slachtoffers van de in 2022 en 2023 afgesloten ongevalsonderzoeken met arbeidsmigranten in de RNI was 36 jaar. Van de restgroep was dit 44 jaar. Arbeidsmigranten in de RNI die een ongeval krijgen zijn dus meestal jonger dan de restgroep.

In figuur 2.2 is de leeftijdsverdeling van de slachtoffers betrokken bij de afgesloten ongevals- onderzoeken in 2022 en 2023 weergegeven voor arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep. Het valt met name op dat de groep ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI tussen de 18 en 24 jaar (19%) groter is dan de groep ongevallen met de restgroep van die leeftijd (11%). Dit verschil is statistisch significant.⁴⁶ Er zijn verder nauwelijks ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI ouder dan 55 (5%), terwijl deze in de restgroep wel vaker voorkomen (29%). Ook dit verschil is statistisch significant.⁴⁷ Ten slotte zijn er geen ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI jonger dan 18 jaar. Cijfers uit de Migrantenmonitor bevestigen ook dat het aandeel arbeidsmigranten in de RNI jonger dan 18 jaar klein is, namelijk 0,4%.⁴⁸ Over het aandeel arbeidsmigranten in de RNI van 55+ zijn helaas geen cijfers beschikbaar in de Migrantenmonitor, dus hiervoor kan geen vergelijking worden gemaakt.

Figuur 2.2 Afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023 met arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep, uitgesplitst naar leeftijdscategorie⁴⁹

2.3.5 Duur dienstverband

Niet voor alle slachtoffers van onderzochte ongevallen is bij de Arbeidsinspectie bekend wanneer zij in dienst zijn getreden bij de werkgever waarbij zij het ongeval kregen. Van alle afgesloten ongevals- onderzoeken in 2022 en 2023 is deze informatie bekend bij 35% van de ongevallen (1.603 ongevallen). Deze analyse beperkt zich dus tot deze beperkte groep.

⁴⁶ $\chi^2=11.54$, $p<.001$

⁴⁷ $\chi^2=53.58$, $p<.001$

⁴⁸ Bron: Migrantenmonitor 2022. Cijfers geraadpleegd via: [Migrantenmonitor 2021 en 2022 | CBS](#), Tabel – Migrantenmonitor 2022, tabel 1 Personen met een baan in Nederland in december 2022 en/of ingeschreven als ingezetene in de BRP op 31 december 2022, afkomstig uit de EU-27, EFTA en derde landen.

De cijfers uit de Migrantenmonitor gaan over de hele groep arbeidsmigranten in de RNI, ongeacht of iemand een tijdelijk verblijfsadres heeft geregistreerd. Omdat de mogelijkheid om een tijdelijk verblijfsadres te registreren er echter pas is sinds oktober 2022 voor nieuwe inschrijvingen en de cijfers van de Migrantenmonitor over december 2022 gaan, is de verwachting dat de groep arbeidsmigranten in de RNI met een tijdelijk verblijfsadres in december 2022 nog erg klein was en daarom van minimale invloed. De vergelijking tussen de totale omvang van de groep arbeidsmigranten in de RNI volgens de Migrantenmonitor en de groep arbeidsmigranten in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres in de ongevallencijfers van de Arbeidsinspectie kan daarom gemaakt worden.

⁴⁹ De N in dit figuur is 3.900 en niet 4.136, omdat niet voor alle slachtoffers van de ongevallen de geboortedatum bij de Arbeidsinspectie bekend was.

Bij de ongevallen waarbij het slachtoffer een arbeidsmigrant in de RNI was, was het slachtoffer gemiddeld 10 maanden in dienst. Bij de restgroep was dit gemiddeld 7 jaar. Dit gemiddelde lijkt bij de groep arbeidsmigranten in de RNI sterk beïnvloed te worden door enkele uitschieters: er zijn namelijk enkele slachtoffers in deze groep die al vrij lang in dienst zijn: 1% tussen de 10 en 20 jaar, 1% tussen de 5 en 9 jaar en 3% tussen de 1 en 5 jaar. Toch is de grootste groep binnen de groep arbeidsmigranten in de RNI minder dan 3 maanden in dienst (18%), terwijl dit bij de restgroep slechts 12% bedraagt. Dit verschil is statistisch significant⁵⁰ en geeft aan dat slachtoffers die arbeidsmigrant in de RNI zijn, relatief vaker erg kort (minder dan 3 maanden) in dienst zijn.

Hoewel de RNI bedoeld is voor personen die korter dan 4 maanden in Nederland verblijven, zijn er dus ook ongevallen bekend waarbij het slachtoffer een arbeidsmigrant in de RNI was met een dienstverband langer dan vier maanden. Dit is in lijn met de doorstroomproblemen van de RNI die eerder in dit rapport beschreven werden en die ook bevestigd worden in andere publicaties.^{51,52}

2.3.6 Type dienstverband

Van alle afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023 met arbeidsmigranten in de RNI, was in bijna de helft van de gevallen (48%) het slachtoffer een uitzendkracht (restgroep: 12%). Dit verschil is statistisch significant.⁵³ Arbeidsmigranten in de RNI die slachtoffer worden van een ongeval zijn dus veel vaker uitzendkracht dan slachtoffers uit de restgroep.

Van alle slachtoffers die arbeidsmigrant in de RNI waren, was 15% een werknemer in rechtstreekse dienst (geen uitzendkracht), terwijl dit onder de restgroep 54% betrof. Ook dit verschil is statistisch significant.⁵⁴ Dit duidt erop dat arbeidsmigranten in de RNI die slachtoffer worden van een ongeval veel minder vaak werknemer in rechtstreekse dienst zijn dan de slachtoffers uit de restgroep.

Overigens is bij 34% van de ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en bij 30% met de restgroep onbekend welk type dienstverband het slachtoffer had. Bij de rest van de gevallen was er sprake van een ander soort dienstverband, zoals zzp'er, stagiair of meewerkend gezinslid.

Uit onderzoek van ABU blijkt dat in de gehele populatie arbeidsmigranten ongeveer de helft (47%) als uitzendkracht werkt.⁵⁵ Uit de Migrantenmonitor blijkt dat 67% van de arbeidsmigranten in de RNI als uitzendkracht of oproepkracht werkt.⁵⁶ Omdat hier een deel oproepkrachten bij zit, is dit geen zuivere vergelijking, maar het geeft wel aan dat een groot deel van deze groep waarschijnlijk als uitzendkracht werkt. De resultaten bij de arbeidsmigranten in de RNI betrokken bij ongevallen lijken hiermee in lijn te liggen en het lijkt er dus niet op dat arbeidsmigranten in de RNI die slachtoffer worden van een ongeval onevenredig vaak uitzendkracht zijn. Wel moet er rekening gehouden worden met het feit dat voor een deel van de slachtoffers geen informatie beschikbaar was over het type dienstverband, waardoor het niet met zekerheid te zeggen is of het resultaat in lijn is met eerder onderzoek.

⁵⁰ $\chi^2=7.00$, $p<.01$

⁵¹ [Jaarrapportage Arbeidsmigranten 2022 \(overheid.nl\)](#), pagina 17.

⁵² [Drie jaar na Roemer: Jaarrapportage arbeidsmigranten 2023 \(overheid.nl\)](#), pagina 18.

⁵³ $\chi^2=224.60$, $p<.001$

⁵⁴ $\chi^2=115.67$, $p<.001$

⁵⁵ Bron: ABU (2024). Onderzoek: meerderheid arbeidsmigranten werkt niet als uitzendkracht. Beschikbaar via: [Onderzoek: meerderheid arbeidsmigranten werkt niet als uitzendkracht - ABU](#)

⁵⁶ Bron: Migrantenmonitor 2022. Cijfers geraadpleegd via: [Migrantenmonitor 2021 en 2022 | CBS](#), Tabel – Migrantenmonitor 2022, tabel 1 Personen met een baan in Nederland in december 2022 en/of ingeschreven als ingezetene in de BRP op 31 december 2022, afkomstig uit de EU-27, EFTA en derde landen.

De cijfers uit de Migrantenmonitor gaan over de hele groep arbeidsmigranten in de RNI, ongeacht of iemand een tijdelijk verblijfsadres heeft geregistreerd. Omdat de mogelijkheid om een tijdelijk verblijfsadres te registreren er echter pas sinds oktober 2022 voor nieuwe inschrijvingen en de cijfers van de Migrantenmonitor over december 2022 gaan, is de verwachting dat de groep arbeidsmigranten in de RNI met een tijdelijk verblijfsadres in december 2022 nog erg klein was en daarom van minimale invloed. De vergelijking tussen de totale omvang van de groep arbeidsmigranten in de RNI volgens de Migrantenmonitor en de groep arbeidsmigranten in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres in de ongevalscijfers van de Arbeidsinspectie kan daarom gemaakt worden..

2.3.7 Nationaliteit

In tabel 2.2 zijn de meestvoorkomende nationaliteiten in de groep ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en in de totale groep arbeidsmigranten in de RNI weergegeven. De meestvoorkomende nationaliteiten bij de ongevallen komen grotendeels overeen met hoe de groep arbeidsmigranten in de RNI in totaliteit eruitziet. De resultaten wijzen uit dat Polen (49% van de ongevallen, 39% van de populatie) en Roemenen (16% van de ongevallen, 14% van de populatie) relatief vaak een ongeval krijgen en dat dat juist niet geldt voor Duitsers (4% van de ongevallen, 6% van de populatie). Verder is te zien dat er bij de ongevallen ook wat vaker Slowaakse en Kroatische slachtoffers zijn betrokken (respectievelijk 3% en 2% in de ongevallen en 1% in de populatie).

Tabel 2.2 Ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en arbeidsmigranten in de RNI in totaliteit, uitgesplitst naar nationaliteit⁵⁷

	Arbeidsmigranten in RNI met arbeidsongeval	Arbeidsmigranten in RNI totaal ⁵⁸
Poolse	49%	39%
Roemeense	16%	14%
Bulgaarse	6%	7%
Duitse	4%	6%
Slowaakse	3%	
Kroatische	2%	
Hongaarse	2%	2%
Litouwese	2%	2%
Spaanse	2%	2%
Letse		2%
Portugese		2%

In de restgroep was de meestvoorkomende nationaliteit (logischerwijs) de Nederlandse (64%). Ook in de restgroep komt de Poolse nationaliteit nog relatief veel voor (5%). Dit zijn waarschijnlijk (deels) arbeidsmigranten die langer in Nederland verblijven.

2.3.8 Sector

Figuur 2.3 laat zien dat bijna een derde van de afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023 met arbeidsmigranten in de RNI plaatsvond in de sector Industrie (32%), gevolgd door 16% in de Bouwnijverheid, 15% in de Handel en 14% in de Vervoer en opslag. Bij de restgroep is het aandeel in de Industrie aanzienlijk lager (23%). Dit verschil is statistisch significant.⁵⁹ Binnen de Industrie gaat het bij ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI met name om de sectoren Vervaardiging van metalen

⁵⁷ Nationaliteiten die in minder dan 1% van de gevallen voorkwamen in beide groepen, zijn helemaal niet weergegeven in de tabel. Wanneer een nationaliteit in minder dan 1% van de gevallen voorkwam in één groep en in meer gevallen in de andere groep, is die cel leeggelaten bij de groep waar die nationaliteit in minder dan 1% van de gevallen voorkwam.

⁵⁸ Migrantenmonitor 2022. Cijfers geraadpleegd via: [Migrantenmonitor 2021 en 2022 | CBS](#), Tabel – Migrantenmonitor 2022, tabel 1 Personen met een baan in Nederland in december 2022 en/of ingeschreven als ingezetene in de BRP op 31 december 2022, afkomstig uit de EU-27, EFTA en derde landen.

De cijfers uit de Migrantenmonitor gaan over de hele groep arbeidsmigranten in de RNI, ongeacht of iemand een tijdelijk verblijfsadres heeft geregistreerd. Omdat de mogelijkheid om een tijdelijk verblijfsadres te registreren er echter pas is sinds oktober 2022 voor nieuwe inschrijvingen en de cijfers van de Migrantenmonitor over december 2022 gaan, is de verwachting dat de groep arbeidsmigranten in de RNI met een tijdelijk verblijfsadres in december 2022 nog erg klein was en daarom van minimale invloed. De vergelijking tussen de totale omvang van de groep arbeidsmigranten in de RNI volgens de Migrantenmonitor en de groep arbeidsmigranten in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres in de ongevallencijfers van de Arbeidsinspectie kan daarom gemaakt worden.

⁵⁹ $\chi^2=3336.9$, $p<.001$

constructiewerken en delen daarvan (13%, CBS-SBI code 2511⁶⁰), gevolgd door Slachterijen (geen pluimvee) (8%, CBS SBI-code 1011⁶¹), Vervaardiging van producten van beton voor de bouw (5%, CBS SBI-code 2361⁶²), Bouw van schepen/drijvend materieel (geen sport-/recreatievaartuigen (5%, CBS SBI-code 3011⁶³) en Vervaardiging van auto's (5%, CBS SBI-code 2910⁶⁴).

Dat een relatief groot deel van de ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI in de Industrie plaatsvindt hangt vermoedelijk samen met de bevinding dat relatief veel ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI veroorzaakt worden door contact met een arbeidsmiddel, vaak een machine.

Verder valt nog op dat ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI vaker in de Landbouw, bosbouw en visserij plaatsvinden dan ongevallen met de restgroep (12% t.o.v. 4%). Ook dit verschil is statistisch significant.⁶⁵ Helaas zijn arbeidsmigranten in de RNI in de gegevens van de Migrantenmonitor ingedeeld in de sector van het bedrijf waar zij in dienst zijn, wat in veel gevallen een uitzendbureau is. Daardoor is niet meer zichtbaar in welke sectoren het grootste deel van de arbeidsmigranten in de RNI daadwerkelijk werkt (de sectoren behorende bij de inlenende bedrijven).⁶⁶ Er is daarom geen vergelijking mogelijk tussen de gegevens over sectoren behorende bij de ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en de gegevens over sectoren voor de totale groep arbeidsmigranten in de RNI.

Buiten de Industrie en de Landbouw komt de verdeling over de sectoren redelijk overeen tussen ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep. Ongevallen met de restgroep komen soms ook voor in sectoren zoals Onderwijs, Gezondheids- en welzijnszorg en Openbaar bestuur. In die sectoren komen er geen of nauwelijks ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI voor.

⁶⁰ Voor meer informatie over de SBI-codes van CBS, zie [SBI codes · Centraal Bureau voor de Statistiek \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/over-cbs/sbi-codes)

⁶¹ Voor meer informatie over de SBI-codes van CBS, zie [SBI codes · Centraal Bureau voor de Statistiek \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/over-cbs/sbi-codes)

⁶² Voor meer informatie over de SBI-codes van CBS, zie [SBI codes · Centraal Bureau voor de Statistiek \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/over-cbs/sbi-codes)

⁶³ Voor meer informatie over de SBI-codes van CBS, zie [SBI codes · Centraal Bureau voor de Statistiek \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/over-cbs/sbi-codes)

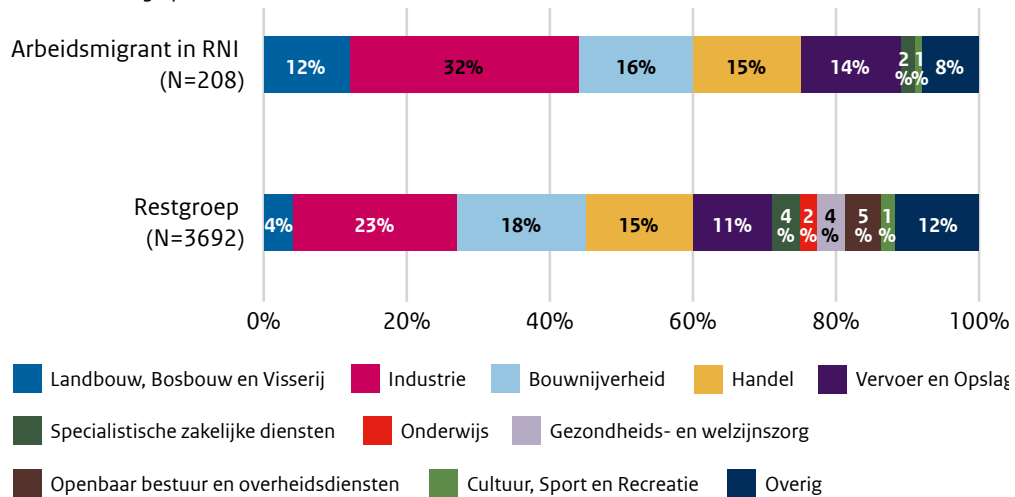
⁶⁴ Voor meer informatie over de SBI-codes van CBS, zie [SBI codes · Centraal Bureau voor de Statistiek \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/over-cbs/sbi-codes)

⁶⁵ $\chi^2=3336.9$, $p<.001$

⁶⁶ Bron: Migrantenmonitor 2022. Cijfers geraadpleegd via: [Migrantenmonitor 2021 en 2022 | CBS](https://www.cbs.nl/nl-nl/over-cbs/migrantenmonitor), Tabel – Migrantenmonitor 2022, tabel 1.3 SBI Personen met een baan in Nederland in december 2022, afkomstig uit de EU-27, EFTA en derde landen, naar werksector.

De cijfers uit de Migrantenmonitor gaan over de hele groep arbeidsmigranten in de RNI, ongeacht of iemand een tijdelijk verblijfsadres heeft geregistreerd. Omdat de mogelijkheid om een tijdelijk verblijfsadres te registreren er echter pas is sinds oktober 2022 voor nieuwe inschrijvingen en de cijfers van de Migrantenmonitor over december 2022 gaan, is de verwachting dat de groep arbeidsmigranten in de RNI met een tijdelijk verblijfsadres in december 2022 nog erg klein was en daarom van minimale invloed. De vergelijking tussen de totale omvang van de groep arbeidsmigranten in de RNI volgens de Migrantenmonitor en de groep arbeidsmigranten in de RNI zonder tijdelijk verblijfsadres in de ongevalsgegevens van de Arbeidsinspectie kan daarom gemaakt worden.

Figuur 2.3 Afgesloten ongevalsonderzoeken in 2022 en 2023 met arbeidsmigranten in de RNI en de restgroep, uitgesplitst naar sector⁶⁷

In het onderstaande kader staat een casus van een ongeval met een arbeidsmigrant in de RNI die een arbeidsongeval kreeg in de sector Landbouw, bosbouw en visserij.

'Die helm droeg hij in Polen ook nooit'

Op een kleine boerderij besloot een werkgever een werknemer uit Polen in dienst te nemen voor een tijdelijke klus op zijn erf: het snoeien van een aantal knotwilgen. De werkgever kende de Poolse medewerker want hij had eerder klussen voor hem gedaan. Doordat de werkgever hem al kende, wist hij dat deze werknemer ervaring had met dit soort werkzaamheden en met een kettingzaag om kon gaan. Op de dag van het ongeval was het slachtoffer, de Poolse werknemer, samen met de werkgever bezig met snoeien. De Poolse werknemer stond op in de laadbak van een wiellader, snoeide de takken, en de werkgever ruimde ze op. Het ging om grote takken van zo'n 15 cm in doorsnede. Plots ging het mis. Een van de net afgezaagde takken kwam op het hoofd van het slachtoffer terecht, vanaf een hoogte van ongeveer één meter. Het slachtoffer droeg geen helm. Hij raakte ernstig gewond en overleed een aantal dagen later in het ziekenhuis aan zijn verwondingen.

Achteraf geeft de werkgever aan dat hij het slachtoffer had geadviseerd een helm op te doen, maar het slachtoffer negeerde dit. Dit deed hij in Polen immers ook niet als bij soortgelijke werkzaamheden. Verder geeft hij toe dat hij weet dat het niet de bedoeling is om in de laadbak van een wiellader te gaan staan voor dit soort werkzaamheden. Omdat het een dodelijk arbeidsongeval betreft, heeft de Inspectie hier een volledig ongevalsonderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn een aantal overtredingen geconstateerd en is een boete opgelegd.

⁶⁷ De sectoren Delfstoffenwinning, Energievoorziening, Waterleidingbedrijven en afvalbeheer, Horeca, Informatie en communicatie, Financiële dienstverlening, Verhuur en handel van onroerend goed, Verhuur en Overige zakelijke diensten zijn niet apart meegenomen in de figuur, maar opgenomen in de categorie 'Overig'. Hier is voor gekozen omdat hier relatief weinig ongevallen plaatsvonden. Verder is de N in deze figuur 4.127 en niet 4.136, omdat voor enkele ongevallen de sector onbekend was waarin het betrokken bedrijf opereert.

2.4 Conclusie

Er vinden relatief veel arbeidsongevallen plaats met arbeidsmigranten in de RNI. Het gaat bij deze groep ook iets vaker om ernstige ongevallen afgaande op het hogere overlijdenspercentage. Ook wordt er bij de onderzoeken van ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI vaker een boete opgelegd dan bij de restgroep. De resultaten wijzen verder uit dat de ongevallen met arbeidsmigranten in de RNI, vaker plaatsvinden in de Industrie (met name vervaardiging van metalen constructies en slachterijen) en de Landbouw, bosbouw en visserij. Slachtoffers uit de groep arbeidsmigranten in de RNI zijn vaker uitzendkracht, jongere en erg kort in dienst op het moment dat het ongeval plaatsvindt.

Bijlage I Slachtoffers van arbeidsongevallen in 2019-2023 (afgesloten zaken) naar verschillende kenmerken

		2019		2020		2021		2022		2023		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeids-volume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeids-volume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
	Totaal	2.048	100%	2.260	100%	1.937	100%	2.357	100%	2.386	100%	10.988	100%	2.198	8.899.000	25
Geslacht	M	1.800	88%	1.996	88%	1.711	88%	2.068	88%	1.989	83%	9.564	87%	1.913	4.593.000	42
	V	247	12%	264	12%	225	12%	287	12%	396	17%	1.419	13%	284	4.143.000	7
	X/onbekend	1	0%	0	0%	1	0%	2	0%	1	0%	5	0%	1	.	
Arbeidsverband	werknemer	1.352	66%	1.562	69%	1.389	72%	1.215	52%	1.102	46%	6.620	60%	1.324		
	stagiair	26	1%	19	1%	20	1%	29	1%	14	1%	108	1%	22		
	uitzendkracht	445	22%	409	18%	325	17%	353	15%	263	11%	1.795	16%	359		
	leerling/student	43	2%	33	2%	33	2%	28	1%	26	1%	163	1%	33		
	zelfstandige	63	3%	118	5%	106	6%	77	3%	40	2%	404	4%	81		
	derde	26	1%	39	2%	15	1%	7	0%	4	0%	91	1%	18		
	meewerkend gezinslid	7	0%	11	1%	6	0%	2	0%	1	0%	27	0%	5		
	anders/onbekend	86	4%	69	3%	43	2%	646	27%	936	39%	1.780	16%	356		
Boeterapport	nee	1.221	60%	1.391	62%	1.277	66%	1.633	69%	1.995	84%	7.517	68%	1.503		
	ja	827	40%	869	39%	660	34%	724	31%	391	16%	3.471	32%	694		
Overtredingen	nee	1.064	52%	1.250	55%	1.012	52%	1.396	61%	1.816	76%	6.538	60%	1.308		
	ja	984	48%	1.010	45%	925	48%	961	42%	570	24%	4.450	40%	890		
Leeftijd	1 tm 14	5	0%	10	0%	4	0%	7	0%	8	0%	34	0%	7	6.000	.
	15 tm 24	275	13%	334	15%	235	12%	283	12%	285	12%	1.412	13%	282	858.000	33
	25 tm 34	364	18%	435	19%	386	20%	417	18%	371	16%	1.973	18%	395	1.635.000	24
	35 tm 44	374	18%	374	17%	321	17%	419	18%	410	17%	1.898	17%	380	1.412.000	27
	45 tm 54	444	22%	492	22%	421	22%	487	21%	450	19%	2.294	21%	459	1.450.000	32
	55 tm 64	393	19%	426	19%	391	20%	504	22%	542	23%	2.256	21%	451	1.290.000	35
	65 en ouder	42	2%	53	2%	67	4%	82	4%	99	4%	343	3%	69	170.000	40

		2019		2020		2021		2022		2023		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeids-volume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeids-volume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
	onbekend	151	7%	136	6%	112	6%	158	7%	221	9%	778	7%	156		
Grootteklasse	<10 werknemers	778	38%	896	40%	602	31%	975	42%	1.006	42%	4.257	39%	851	1.313.000	65
	10 tot 100 werknemers	767	38%	819	36%	519	27%	874	38%	865	36%	3.844	35%	769	2.119.000	36
	100 en meer werknemers	448	22%	499	22%	808	42%	470	20%	476	20%	2.701	25%	540	5.503.000	10
	onbekend	55	3%	46	2%	8	0%	38	2%	39	2%	186	2%	37	.	
Hoofdsector	A Landbouw, bosbouw en visserij	79	4%	80	4%	91	5%	106	5%	86	4%	442	4%	88	103.000	85,8
	B Delfstoffenwinning	1	0%	0	0%	0	0%	2	0%	2	0%	5	0%	1	8.000	12,5
	C Industrie	584	29%	603	27%	503	26%	555	24%	553	23%	2.798	25%	560	781.000	71,7
	D Energievoorziening	7	0%	10	0%	8	0%	8	0%	7	0%	40	0%	8	35.000	22,9
	E Waterleidingbedrijven en afvalbeheer	37	2%	59	3%	45	2%	51	2%	45	2%	237	2%	47	38.000	124,7
	F Bouwnijverheid	374	18%	443	20%	374	19%	447	19%	401	17%	2.039	19%	408	355.000	114,9
	G Handel	300	15%	349	15%	267	14%	331	14%	343	14%	1.590	14%	318	1.469.000	21,6
	H Vervoer en opslag	211	10%	224	10%	210	11%	263	11%	290	12%	1.198	11%	240	404.000	59,3
	I Horeca	39	2%	36	2%	20	1%	25	1%	39	2%	159	1%	32	458.000	6,9
	J Informatie en communicatie	1	0%	5	0%	7	0%	10	0%	13	1%	36	0%	7	327.000	2,2
	K Financiële dienstverlening	2	0%	13	1%	9	1%	48	2%	6	0%	78	1%	16	290.000	5,4
	L Verhuur en handel van onroerend goed	6	0%	3	0%	10	1%	9	0%	14	1%	42	0%	8	71.000	11,8
	M Specialistische zakelijke diensten	75	4%	72	3%	68	4%	81	4%	91	4%	387	4%	77	582.000	13,3
	N Verhuur en overige zakelijke diensten	123	6%	123	5%	105	5%	134	6%	113	5%	598	5%	120	1.035.000	11,6
O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	66	3%	52	2%	64	3%	115	5%	130	5%	427	4%	85	583.000	14,6	
P Onderwijs	17	1%	27	1%	19	1%	33	1%	52	2%	148	1%	30	594.000	5,0	

		2019		2020		2021		2022		2023		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeids-volume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeids-volume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
	Q Gezondheids- en welzijnszorg	70	3%	90	4%	71	4%	68	3%	123	5%	422	4%	84	1.509.000	5,6
	R Cultuur, sport en recreatie	22	1%	32	1%	24	1%	34	1%	35	1%	147	1%	29	150.000	19,6
	S Overige dienstverlening	14	1%	17	1%	13	1%	13	1%	23	1%	80	1%	16	130.000	12,3
	Onbekend	20	1%	22	1%	29	2%	24	1%	10	0%	105	1%	21	.	

De aantallen slachtoffers zijn gebaseerd op een bewerking van gegevens uit het administratieve systeem van de Nederlandse Arbeidsinspectie.

* Het gemiddelde per jaar is berekend over de periode 2019-2023

** Banen/arbeidsvolume: Voor geslacht, leeftijd en sector zijn aantallen banen van werknemers in 2023 gebruikt. Deze gegevens zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

*** Het gemiddeld aantal arbeidsongevallen per 100 duizend banen (arbeidsvolume) naar leeftijdscategorie is alleen gebaseerd op ongevallen met werknemers, uitzendkrachten en stagiairs.

Bijlage II Slachtoffers van DODELIJKE arbeidsongevallen in 2019-2023 (afgesloten zaken) naar verschillende kenmerken

		2019		2020		2021		2022		2023		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeids-volume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeids-volume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
	Totaal	71	100%	68	100%	62	100%	40	100%	69	100%	310	100%	62	8.899.000	0,7
Geslacht	M	68	96%	62	91%	58	94%	39	98%	65	94%	292	94%	58,4	4.593.000	1,3
	V	3	4%	6	9%	4	7%	1	3%	4	6%	18	6%	3,6	4.143.000	0,1
	X									0	0%	0	0%			
Arbeidsverband	werknemer	46	65%	45	66%	46	74%	12	30%	16	23%	165	53%	33		
	stagiair	1	1%	0	0%	0	0%	1	3%	0	0%	2	1%	0,4		
	uitzendkracht	10	14%	5	7%	5	8%	4	10%	2	3%	26	8%	5,2		
	leerling/student	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0		
	zelfstandige	1	1%	4	6%	4	7%	1	3%	1	1%	11	4%	2,2		
	derde	4	6%	4	6%	1	2%	0	0%	1	1%	10	3%	2		
	meewerkend gezinslid	2	3%	3	4%	0	0%	0	0%	0	0%	5	2%	1		
	anders/onbekend	7	10%	7	10%	6	10%	22	55%	49	71%	91	29%	18,2		
Boeterapport	nee	53	75%	46	68%	52	84%	33	83%	62	90%	246	79%	49,2		
	ja	18	25%	22	32%	10	16%	7	18%	7	10%	64	21%	12,8		
Overtredingen	nee	25	35%	24	35%	24	39%	16	1%	20	29%	109	35%	21,8		
	ja	46	65%	44	65%	38	61%	24	1%	49	71%	201	65%	40,2		
Leeftijd	1 tm 14	1	1%	3	4%	0	0%	0	0%	0	0%	4	1%	0,8	6.000	-
	15 tm 24	3	4%	7	10%	3	5%	3	0%	5	7%	21	7%	4,2	858.000	0,5
	25 tm 34	11	16%	11	16%	15	24%	2	0%	9	13%	48	15%	9,6	1.635.000	0,6
	35 tm 44	12	17%	6	9%	9	15%	8	0%	14	20%	49	16%	9,8	1.412.000	0,7
	45 tm 54	20	28%	22	32%	15	24%	11	0%	12	17%	80	26%	16	1.450.000	1,1
	55 tm 64	18	25%	13	19%	13	21%	9	0%	21	30%	74	24%	14,8	1.290.000	1,1

		2019		2020		2021		2022		2023		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeids-volume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeids-volume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
Grootteklasse	65 en ouder	5	7%	5	7%	5	8%	6	0%	6	9%	27	9%	5,4	170.000	3,2
	onbekend	1	1%	1	2%	2	3%	1	0%	2	3%	7	2%	1,4		
	<10 werknemers	32	45%	33	49%	19	31%	26	1%	35	51%	145	47%	29	1.313.000	2,2
	10 tot 100 werknemers	20	28%	24	35%	18	29%	10	0%	23	33%	95	31%	19	2.119.000	0,9
	100 en meer werknemers	17	24%	11	16%	25	40%	3	0%	6	9%	62	20%	12,4	5.503.000	0,2
	onbekend	2	3%	0	0%	0	0%	1	0%	5	7%	8	3%	1,6		
Hoofdsector	A Landbouw, bosbouw en visserij	7	10%	4	6%	3	5%	5	0%	5	7%	24	8%	4,8	103.000	4,7
	B Delfstoffenwinning	0	0%	0	0%	0	0%		8.000	0,0
	C Industrie	13	18%	8	12%	6	10%	7	0%	12	17%	46	15%	9,2	781.000	1,2
	D Energievoorziening	0	0%	2	3%	0	0%	1	0%	0	0%	3	1%	0,6	35.000	1,7
	E Waterleiding-bedrijven en afvalbeheer	2	3%	3	4%	3	5%	1	0%	4	6%	13	4%	2,6	38.000	6,8
	F Bouwnijverheid	14	20%	19	28%	10	16%	6	0%	12	17%	61	20%	12,2	355.000	3,4
	G Handel	6	9%	11	16%	8	13%	7	0%	7	10%	39	13%	7,8	1.469.000	0,5
	H Vervoer en opslag	17	24%	9	13%	15	24%	8	0%	13	19%	62	20%	12,4	404.000	3,1
	I Horeca	0	0%	0	0%	1	2%	0	0%	0	0%	1	0%	0,2	458.000	0,0
	J Informatie en communicatie	0	0%	0	0%	0	0%		327.000	0,0
	K Financiële dienstverlening	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%	2	3%	3	1%	0,6	290.000	0,2
	L Verhuur en handel van onroerend goed	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%	0	0%	1	0%	0,2	71.000	0,3
	M Specialistische zakelijke diensten	2	3%	2	3%	3	5%	0	0%	2	3%	9	3%	1,8	582.000	0,3
N Verhuur en overige zakelijke diensten	6	9%	4	6%	4	7%	0	0%	5	7%	19	6%	3,8	1.035.000	0,4	

		2019		2020		2021		2022		2023		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeids-volume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeids-volume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
	O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	0	0%	2	3%	4	7%	0	0%	2	3%	8	3%	1,6	583.000	0,3
	P Onderwijs	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	594.000	0,0
	Q Gezondheids- en welzijnszorg	1	1%	1	2%	0	0%	0	0%	0	0%	2	1%	0,4	1.509.000	0,0
	R Cultuur, sport en recreatie	1	1%	3	4%	3	5%	1	0%	2	3%	10	3%	2	150.000	1,3
	S Overige dienstverlening	2	3%	0	0%	1	2%	1	0%	0	0%	4	1%	0,8	130.000	0,6
	Onbekend	0	0%	0	0%	1	2%	1	0%	3	4%	5	2%	1	.	

De aantallen slachtoffers zijn gebaseerd op een bewerking van gegevens uit het administratieve systeem van de Nederlandse Arbeidsinspectie.

* Het gemiddelde per jaar is berekend over de periode 2019-2023

** Banen/arbeidsvolume: Voor geslacht, leeftijd en sector zijn aantallen banen van werknemers in 2023 gebruikt. Deze gegevens zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

*** Het gemiddeld aantal arbeidsongevallen per 100 duizend banen (arbeidsvolume) naar leeftijdscategorie is alleen gebaseerd op ongevallen met werknemers, uitzendkrachten en stagiairs.

Bijlage III Slachtoffers van arbeidsongevallen in 2019-2023 (afgesloten zaken) naar tweecijferige SBI-code

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
Totaal	2048	8422	24	2260	8560,5	26	1.937	8401,6	23	2.357	8697,6	27	8941,8	0	
01 Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	77	98,8	78	75	100	75	89	103	86	104	103,7	100	85	100,3	85
02 Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw	1	1,5	67	5	1,5	333	2	1,6	125	1	1,6	63	1	0,8	125
03 Visserij en kweken van vis en schaaldieren	1	1,6	63	0	1,6	0	0	1,7	0	1	1,8	56	0	1,8	0
06 Winning van aardolie en aardgas	0	2,9	0	0	2,9	0	0	2,7	0	0	2,4	0	0	2,4	0
08 Winning van delfstoffen (geen olie en gas)	1	2,3	43	0	2,3	0	0	2,4	0	1	2,1	48	2	2,2	91
09 Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	0	3	0	0	3,2	0	0	3	0	1	2,8	36	0	3,3	0
10 Vervaardiging van voedingsmiddelen	123	123,4	100	127	128,1	99	79	129,4	61	115	130,1	88	116	131,3	88
11 Vervaardiging van dranken	4	8,6	47	5	8,8	57	5	8,3	60	11	8,6	128	6	9,4	64
12 Vervaardiging van tabaksproducten	0	1,2	0	0	1,1	0	1	1,1	91	0	0,8	0	0	0,4	0
13 Vervaardiging van textiel	7	11	64	5	10,9	46	5	11,3	44	7	11,6	60	8	11,2	71
14 Vervaardiging van kleding	0	1,9	0	0	1,9	0	0	1,7	0	0	1,7	0	1	1,7	59
15 Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	1	1,7	59	2	1,8	111	1	1,7	59	2	1,8	111	0	1,8	0
16 Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	26	12,9	202	22	13,5	163	29	14,1	206	31	15	207	27	15,6	173

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Totaal aantal slacht-offers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slacht-offers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slacht-offers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slacht-offers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slacht-offers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
17 Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	15	18,4	82	15	18,6	81	18	18,2	99	20	18,1	110	18	18,3	98
18 Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	3	17,3	17	7	16,3	43	5	15,1	33	7	15	47	4	15	27
19 Vervaardiging van cokesoven-producten en aardolieverwerking	4	5,7	70	3	5,7	53	1	5,5	18	2	5,3	38	4	5,4	74
20 Vervaardiging van chemische producten	22	45,8	48	31	46,1	67	24	44,7	54	16	45,5	35	12	47,9	25
21 Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	2	13,3	15	3	13,9	22	3	15	20	4	15,6	26	2	18,1	11
22 Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	32	32,6	98	38	32,8	116	29	32,9	88	16	33,6	48	34	34,1	100
23 Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	34	21,7	157	32	21,9	146	36	22	164	32	22,1	145	30	22,2	135
24 Vervaardiging van metalen in primaire vorm	26	21,2	123	23	21,2	108	26	20	130	22	20,1	109	15	20,4	74
25 Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	127	86,8	146	116	88,2	132	115	88	131	118	88,9	133	105	88,8	118
26 Vervaardiging van computers en elektronische en optische apparatuur	6	26,4	23	6	27,8	22	3	26,7	11	1	28,1	4	5	28,1	18
27 Vervaardiging van elektrische apparatuur	5	21,3	23	9	22,2	41	7	23	30	10	24,2	41	11	25,2	44
28 Vervaardiging van overige machines en apparaten	42	86,6	48	45	90,1	50	39	91,4	43	51	95,1	54	48	100	48
29 Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	23	25,9	89	14	25,6	55	13	24,6	53	14	22,5	62	12	23,1	52
30 Vervaardiging van overige transportmiddelen	16	17,6	91	20	18,6	108	15	17,5	86	14	17,4	80	22	18,2	121
31 Vervaardiging van meubels	17	18,5	92	22	18,3	120	11	18,7	59	16	19,3	83	11	19,8	56

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
32 Vervaardiging van overige goederen	9	101,7	9	25	97,2	26	13	93,2	14	17	90,8	19	17	85,6	20
33 Reparatie en installatie van machines en apparaten	40	43,1	93	33	44,7	74	25	42,2	59	29	41,5	70	45	42,5	106
35 Productie/distributie/handel in elektriciteit/aardgas/stoom/koelelucht	7	27,2	26	10	28	36	8	29,3	27	8	32,1	25	7	35,2	20
36 Winning en distributie van water	0	5,2	0	1	5,3	19	0	5,4	0	1	5,6	18	0	5,8	0
37 Afvalwaterinzameling en -behandeling	2	3,9	51	3	4,1	73	2	4	50	7	3,9	179	3	4	75
38 Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	25	24	104	44	24,3	181	32	24,9	129	38	25,9	147	39	26,4	148
39 Sanering en overig afvalbeheer	10	2	500	11	2	550	11	1,8	611	5	1,8	278	3	1,9	158
41 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	129	89,7	144	173	93,4	185	132	95,3	139	161	98,3	164	154	101,7	151
42 Grond-, water- en wegebouw (geen grondverzet)	41	51,3	80	43	51,7	83	36	51,3	70	46	51,6	89	27	52,5	51
43 Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	204	181,8	112	227	187,6	121	206	192,3	107	240	197,3	122	220	201,7	109
45 Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	34	119,4	28	26	119,7	22	37	117,4	32	37	119	31	30	119,8	25
46 Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	217	502,9	43	255	509,5	50	186	509,5	37	229	527,2	43	235	534,5	44
47 Detailhandel (niet in auto's)	49	789,7	6	68	793,1	9	44	809	5	65	804,5	8	88	817,5	11
49 Vervoer over land	95	184,4	52	103	187,9	55	100	178,4	56	123	183,6	67	134	186,5	72
50 Vervoer over water	19	15,4	123	12	16	75	6			15	.		20	.	
51 Luchtvaart	6	26,1	23	5	26,9	19	0			3	.		10	.	
52 Opslag en dienstverlening voor vervoer	89	100,6	88	97	103,6	94	100	103,8	96	111	112,4	99	121	116,1	104
53 Post en koeriers	2	64,1	3	7	60,6	12	4	62,6	6	11	64,5	17	5	61,2	8

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
55 Logiesverstrekking	12	80,6	15	12	84,8	14	4	65,7	6	8	74	11	14	87,5	16
56 Eet- en drinkgelegenheden	27	341,7	8	24	350,8	7	16	261,7	6	17	313,5	5	25	370,9	7
58 Uitgeverijen	0	23,6	0	2	23,7	8	0	22,4	0	0	21,9	0	0	22,1	0
59 Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen	1	15,1	7	0	15,4	0	1	13,8	7	2	16,4	12	0	17,3	0
60 Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	0			0			0			0			1	7,6	13
61 Telecommunicatie	0	7,6	0	1	7,7	13	0	7,6	0	0	7,9	0	2	25,8	8
62 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	0	29,1	0	1	27,4	4	2	26,7	7	6	26,6	23	10	232,4	4
63 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	0	185,3	0	1	193,6	1	3	201,9	1	2	216,7	1	0	24,2	0
64 Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	2	159,3	1	10	165,8	6	1	166,7	1	47	169,9	28	5	177,8	3
65 Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verpl. sociale verzekeringen)	0	49,2	0	0	41	0	6	44,7	13	0	43,3	0	0	40,9	0
66 Overige financiële dienstverlening	0	59,4	0	3	62,1	5	0	64,7	0	1	67,9	1	1	71,3	1
68 Verhuur van en handel in onroerend goed	6	67	9	3	68,7	4	3	68,9	4	9	70,3	13	14	71,4	20
69 Rechtskundige dienstverl., accountancy, belastingadvies, administratie	5	127,8	4	8	129,8	6	10	129,5	8	5	131,4	4	8	131,8	6
70 Holdings (geen financiële), conerndiensten en managementadvies	23	152	15	19	157,7	12	2	156	1	17	165,9	10	22	181,8	12
71 Architecten, ingenieurs, technisch ontwerp; keuring en controle	36	116,4	31	33	121,2	27	16	122,9	13	46	125,2	37	31	130,4	24
72 Speur- en ontwikkelingswerk	3	40,2	7	2	42,5	5	36	44,4	81	6	48,2	12	10	50,7	20

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
73 Reclame en marktonderzoek	7	44,8	16	3	46,1	7	5	43,9	11	2	43,9	5	11	46,2	24
74 Industrieel ontwerp/ vormgeving, fotografie, vertaling en ov. consult	1	27,1	4	7	28,8	24	2	29,3	7	5	30,4	16	8	31,9	25
75 Veterinaire dienstverlening	0	8,9	0	0	9,7	0	4	10,4	38	0	11,3	0	1	11,9	8
77 Verhuur/lease auto's, consumentenart., machines en overige goederen	17	36,1	47	25	37	68	3	34,3	9	16	35,8	45	15	38	39
78 Arbeidsbemiddeling, uitzend- bureaus en personeelsbeheer	15	819,1	2	19	793	2	10	685,7	1	18	742,4	2	8	740,3	1
79 Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie, reservering	1	22,5	4	0	22,3	0	12	18	67	0	15,9	0	0	18,5	0
80 Beveiliging en opsporing	5	31,5	16	3	32,6	9	1	31,1	3	7	31,3	22	9	33,3	27
81 Facility management, reiniging en landschapsverzorging	69	164,4	42	59	164,1	36	2	159,8	1	81	160,4	50	71	162,1	44
82 Overige zakelijke dienstverlening	16	43,3	37	17	45,5	37	64	45,6	140	12	51,3	23	13	49,9	26
84 Openbaar bestuur, overheids- diensten, verplichte sociale verzekeringen	66	517,1	13	52	531,4	10	16	547,3	3	115	563,5	20	130	583,4	22
85 Onderwijs	17	531,8	3	27	540,8	5	64	553,3	12	33	578,9	6	52	593,9	9
86 Gezondheidszorg	29	562,7	5	30	570,4	5	19	586,8	3	21	595,6	4	53	605,1	9
87 Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	29	491,3	6	50	519,9	10	29	555,2	5	35	564,4	6	46	563,9	8
88 Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	12	314,7	4	10	331	3	37	322,3	11	12	330,8	4	24	339,6	7
90 Kunst	4	25,3	16	4	26,1	15	5	20,3	25	8	24,3	33	7	28,2	25
91 Culturele uitleencentra, archieven, musea, dierentuinen, natuurbehoud	8	23,1	35	11	23,7	46	0	23,2	0	10	24,5	41	5	26,9	19
92 Loterijen en kansspelen	0	8,8	0	0	8,9	0	11	8,7	126	0	8,6	0	0	9,1	0
93 Sport en recreatie	10	81,9	12	17	83,3	20	.	71,3	0	16	77,3	21	23	85,8	27

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
94 Levensbeschouwelijke/politieke organisaties, belangenorg., hobbyclubs	10	68,6	15	5	68,9	7	13	69,6	19	6	69,5	9	7	67,3	10
95 Reparatie van computers en consumentenartikelen	0	5,8	0	0	5,7	0	4	5,5	73	1	5,4	19	0	5	0
96 Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	4	60,8	7	12	61,1	20	1	56,6	2	6	57,1	11	16	57,5	28
97 Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	0			0			8			0			3		
00 Activiteit onbekend	20			22			29			24			7		

Bijlage IV Methodologische verantwoording

Deze rapportage maakt gebruik van volgende databronnen:

1. iNet

iNet is het interne registratiesysteem van de Nederlandse Arbeidsinspectie. Deze databron bevat informatie over alle ongevalsonderzoeken die de Arbeidsinspectie heeft gedaan. Hierin worden gegevens vastgelegd over de betrokken bedrijven (bedrijfsgegevens), de betrokken slachtoffers (persoonsgegevens) en over de afdoening van de zaak (geconstateerde feiten, (aantal) boeterapporten). De Arbeidsinspectie rapporteert op basis van afgesloten zaken. Hiervoor wordt gekozen omdat de onderzoeksgegevens op dat moment definitief worden vastgelegd. Wanneer een zaak eventueel zou worden heropend, blijft de eerste afsluitdatum leidend bij het maken van de afbakening.

2. Monitor Leren van Ongevallen

De Monitor Leren van Ongevallen is ontwikkeld door het RIVM in samenwerking met de Arbeidsinspectie en het ministerie van SZW. De vragenlijst is in januari 2020 in gebruik genomen en is een grondige doorontwikkeling van de Storybuilder-methode. De monitor bestaat uit door inspecteurs ingevulde vragenlijsten, waarin toedracht en oorzaken zijn vastgelegd van afgesloten arbeidsongevallen. Per ongevalsonderzoek vult een inspecteur één MLvO-vragenlijst in. Bij een ongeval met meerdere slachtoffers, wordt de vragenlijst ingevuld voor het slachtoffer met het meest ernstige letsel. Tot april 2021 kon een inspecteur het ongevalsonderzoek afsluiten zonder de vragenlijst in te vullen. Vanaf april 2021 is dat niet meer mogelijk. Er zijn vanaf dat moment dus geen ontbrekende vragenlijsten meer. Wel kan er nog sprake zijn van partiele non-respons, doordat bepaalde vragen niet worden ingevuld. En er zijn bepaalde situaties waarin de MLvO-vragenlijst niet ingevuld hoeft te worden, bijvoorbeeld bij ongevallen die te laat gemeld waren waardoor onderzoek niet meer mogelijk was.

3. CBS-data

Voor een aantal analyses, zoals het aantal ongevallen per 100.000 banen, wordt gebruikgemaakt van CBS-gegevens. Het gaat hierbij om gegevens uit de volgende bestanden:

- CBS (2024). *Arbeidsvolume; bedrijfstak, kwartalen, nationale rekeningen*. Gewijzigd op: 25-03-2024.
- CBS (2023). *Banen van werknemers in december; economische activiteit (SBI2008), regio*. Gewijzigd op: 6 oktober 2023.
- CBS Statline banen en arbeidsvolume, 2023. [StatLine - Werkgelegenheid; geslacht, dienstverband, kenmerken werknemer, SBI2008 \(cbs.nl\)](#).
- Statline. *Arbeidsdeelname; kerncijfers seizoengecorrigeerd*. Cijfers geraadpleegd via: [StatLine - Arbeidsdeelname; kerncijfers seizoengecorrigeerd \(cbs.nl\)](#)

Deze publicatie is een uitgave van:
Nederlandse Arbeidsinspectie

Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag
t 0800 51 51

Augustus 2024